

Z A K O N

O SOCIJALNOJ ZAŠTITI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se delatnost socijalne zaštite, ciljevi i načela socijalne zaštite, prava i usluge socijalne zaštite, postupci za ostvarivanje prava u socijalnoj zaštiti i korišćenje usluga socijalne zaštite, prava i obaveze korisnika socijalne zaštite, osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite, uslovi pod kojima usluge socijalne zaštite mogu pružati drugi oblici organizovanja, nadzor nad radom ustanova socijalne zaštite, inspeksijski nadzor u vršenju delatnosti socijalne zaštite, položaj stručnih radnika i stručnih saradnika u socijalnoj zaštiti, osnivanje Komore socijalne zaštite, podrška i unapređenje kvaliteta stručnog rada u sistemu socijalne zaštite, finansiranje socijalne zaštite, kao i druga pitanja od značaja za socijalnu zaštitu.

Svi pojmovi u ovom zakonu upotrebljeni u gramatičkom muškom rodu podrazumevaju muški i ženski prirodni rod.

Socijalna zaštita

Član 2.

Socijalna zaštita, u smislu ovog zakona, jeste organizovana društvena delatnost od javnog interesa čiji je cilj pružanje pomoći i osnaživanje za samostalan i produktivan život u društvu pojedinaca i porodica, kao i sprečavanje nastajanja i otklanjanje posledica socijalne isključenosti.

Ciljevi socijalne zaštite

Član 3.

Ciljevi socijalne zaštite su:

- 1) dostići, odnosno održavati minimalnu materijalnu sigurnost i nezavisnost pojedinca i porodice u zadovoljavanju životnih potreba;
- 2) obezbediti dostupnost usluga i ostvarivanje prava u socijalnoj zaštiti;
- 3) stvoriti jednake mogućnosti za samostalni život i podsticati na socijalnu uključenost;
- 4) očuvati i unaprediti porodične odnose, kao i unaprediti porodičnu, rodnu i međugeneracijsku solidarnost;
- 5) preduprediti zlostavljanje, zanemarivanje ili eksploataciju, odnosno otkloniti njihove posledice.

Ciljevi socijalne zaštite ostvaruju se pružanjem usluga socijalne zaštite i drugim aktivnostima koje predupređuju, umanjuju ili otklanjaju zavisnost pojedinaca i porodica od socijalnih službi.

Pravo na socijalnu zaštitu

Član 4.

Svaki pojedinac i porodica kojima je neophodna društvena pomoć i podrška radi savladavanja socijalnih i životnih teškoća i stvaranja uslova za zadovoljenje osnovnih životnih potreba imaju pravo na socijalnu zaštitu, u skladu sa zakonom.

Prava na socijalnu zaštitu obezbeđuju se pružanjem usluga socijalne zaštite i materijalnom podrškom.

Usluge socijalne zaštite i materijalna podrška

Član 5.

Usluge socijalne zaštite su aktivnosti pružanja podrške i pomoći pojedincu i porodici (u daljem tekstu: korisnik) radi poboljšanja, odnosno očuvanja kvaliteta života, otklanjanja ili ublažavanja rizika nepovoljnih životnih okolnosti, kao i stvaranje mogućnosti da samostalno žive u društvu.

Pravo na različite vrste materijalne podrške ostvaruje se radi obezbeđenja egzistencijalnog minimuma i podrške socijalnoj uključenosti korisnika.

Korisnici

Član 6.

Korisnici socijalne zaštite su državljani Republike Srbije.

Korisnici socijalne zaštite mogu biti i strani državljani i lica bez državljanstva, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorima.

Saradnja u pružanju usluga socijalne zaštite

Član 7.

Ustanove i drugi oblici organizovanja utvrđeni zakonom koji obavljaju delatnost, odnosno pružaju usluge socijalne zaštite saraduju sa ustanovama predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja, zdravstvenim ustanovama, policijom, pravosudnim i drugim državnim organima, organima teritorijalne autonomije, odnosno organima jedinica lokalne samouprave, udruženjima i drugim pravnim i fizičkim licima.

Saradnja u pružanju usluga socijalne zaštite ostvaruje se prvenstveno u okvirima i na način utvrđen sporazumima o saradnji.

Odgovornost u zadovoljenju osnovnih životnih potreba

Član 8.

Svako je dužan da se stara o zadovoljavanju svojih osnovnih životnih potreba i osnovnih životnih potreba lica koje je dužan da izdržava, kao i da aktivno učestvuje u proceni, planiranju i realizaciji usluge socijalne zaštite u skladu sa ovim zakonom.

Svako je, u okviru svojih mogućnosti, svojim radom, prihodima i imovinom dužan da spreči, otklanja ili ublažava vlastitu socijalnu izolovanost kao i socijalnu izolovanost članova svoje porodice.

Obezbeđivanje obavljanja delatnosti socijalne zaštite

Član 9.

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave obezbeđuju obavljanje delatnosti u oblasti socijalne zaštite iz okvira svojih prava i dužnosti utvrđenih Ustavom i zakonom osnivanjem ustanova ili poveravanjem vršenja tih delatnosti drugim pravnim i fizičkim licima.

Kad Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave poveravaju vršenje delatnosti iz stava 1. ovog člana drugim pravnim i fizičkim licima, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Osnivanje ustanova socijalne zaštite

Član 10.

Ustanove socijalne zaštite osnivaju se radi ostvarivanja prava u oblasti socijalne zaštite i pružanja usluga socijalne zaštite utvrđenih ovim zakonom, kao i radi obavljanja razvojnih, savetodavnih, istraživačkih i drugih stručnih poslova u socijalnoj zaštiti i ostvarivanja drugog zakonom utvrđenog interesa.

Ustanovu socijalne zaštite može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave i drugo pravno i fizičko lice.

Centar za socijalni rad može osnovati samo jedinica lokalne samouprave, a zavod za socijalnu zaštitu i ustanovu za vaspitanje dece i omladine može osnovati samo Republika Srbija odnosno autonomna pokrajina.

Vršenje osnivačkih prava u ustanovama socijalne zaštite

Član 11.

Osnivačka prava u pogledu imenovanja direktora, članova upravnog odbora i članova nadzornog odbora ustanova socijalne zaštite vrše se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju javne službe.

Osnivačka prava u pogledu imenovanja direktora, članova upravnog odbora i članova nadzornog odbora ustanova socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srbija vrši ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu.

Statut i akt o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove socijalne zaštite

Član 12.

Na statut i akt o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove socijalne zaštite saglasnost daje osnivač.

Na statut i akt o organizaciji i sistematizaciji poslova centra za socijalni rad, u delu koji se odnosi na vršenje poverenih poslova, saglasnost daje ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu.

Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih

Član 13.

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u ustanovama socijalne zaštite primenjuju se opšti propisi o radu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Centar za socijalni rad

Član 14.

U centru za socijalni rad ostvaruju se ovim zakonom utvrđena prava i obezbeđuje pružanje usluga socijalne zaštite iz ovog zakona.

Centar za socijalni rad osniva jedinica lokalne samouprave.

Centar za socijalni rad može se osnovati za teritoriju jedne ili više jedinica lokalne samouprave, o čemu odluku donose nadležni organi tih jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obaveze osnivača uređuju se ugovorom.

Ustanova za vaspitanje dece i omladine

Član 15.

U ustanovi za vaspitanje dece i omladine sprovode se vaspitne mere, u skladu sa posebnim propisima.

Ustanovu za vaspitanje dece i omladine osniva Republika Srbija odnosno autonomna pokrajina.

Zavod za socijalnu zaštitu

Član 16.

Zavod za socijalnu zaštitu osniva se za obavljanje razvojnih, savetodavnih, istraživačkih i drugih stručnih poslova u socijalnoj zaštiti, u skladu sa ovim zakonom.

Zavod za socijalnu zaštitu osniva Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina.

Drugi subjekti u socijalnoj zaštiti

Član 17.

Delatnost u oblasti socijalne zaštite, odnosno pojedine usluge socijalne zaštite može, u skladu sa ovim zakonom, pružati i udruženje, preduzetnik, privredno društvo i drugi oblik organizovanja utvrđen zakonom (u daljem tekstu: pružalac usluga socijalne zaštite).

Pravo upravljanja u pružaocu usluga socijalne zaštite koji se osniva i koji posluje sredstvima u različitim oblicima svojine, ostvaruje se po osnovu udela sredstava, odnosno na drugi način utvrđen osnivačkim aktom, u skladu sa zakonom.

Osnivačka prava u pogledu imenovanja direktora, članova upravnog i nadzornog odbora pružaoca usluga socijalne zaštite vrše se u skladu s propisom koji uređuje osnivanje tog subjekta.

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih kod pružaoca usluga socijalne zaštite primenjuju se opšti propisi o radu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Komora socijalne zaštite

Član 18.

Komora socijalne zaštite je nezavisna, neprofitna i profesionalna organizacija zaposlenih stručnih radnika i stručnih saradnika u socijalnoj zaštiti u Republici Srbiji koje povezuje zajednički profesionalni interes.

Javne agencije i fondacije

Član 19.

Radi unapređenja usluga socijalne zaštite, Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave može osnovati javnu agenciju i fondaciju.

Programi unapređenja socijalne zaštite

Član 20.

Program unapređenja socijalne zaštite u Republici Srbiji, odnosno u autonomnoj pokrajini, odnosno u jedinici lokalne samouprave utvrđuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu, nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Program iz stava 1. ovog člana mora biti usaglašen sa strategijom razvoja, koju donosi Vlada.

Program iz stava 1. ovog člana obuhvata mere i aktivnosti za podsticaj i razvoj postojećih i novih usluga socijalne zaštite.

Svaka jedinica lokalne samouprave mora utvrditi mere i aktivnosti za podsticaj i razvoj postojećih i novih usluga socijalne zaštite.

Sredstva za finansiranje programa unapređenja socijalne zaštite obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Nadzor nad radom ustanova socijalne zaštite i drugih pružalaca usluga socijalne zaštite

Član 21.

U oblasti socijalne zaštite vrši se inspekcijski nadzor, nadzor nad radom, kao i nadzor nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite, u skladu sa zakonom.

Sredstva za obavljanje delatnosti socijalne zaštite

Član 22.

Sredstva za obavljanje delatnosti socijalne zaštite obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i vršenjem delatnosti ustanova socijalne zaštite.

Ustanove socijalne zaštite i pružaoci usluga socijalne zaštite mogu se osnovati sredstvima u javnoj i privatnoj svojini.

Ustanove socijalne zaštite i pružaoci usluga socijalne zaštite, uz prethodno pribavljenu saglasnost osnivača, mogu obavljati i drugu vrstu delatnosti saglasnu osnovnoj delatnosti i raspolagati prihodima, u skladu sa zakonom.

Sredstva za obezbeđivanje usluga socijalne zaštite mogu se pribavljati i putem donacija, kao i ustupanjem imovine, osnivanjem zadužbina i fondacija, u skladu sa zakonom.

Imovina namenjena socijalnoj zaštiti može se koristiti isključivo za obezbeđenje usluga socijalne zaštite.

U obezbeđivanju sredstava za pružanje usluga socijalne zaštite učestvuje i korisnik, u obimu i na način utvrđen ovim zakonom.

Vođenje evidencije

Član 23.

O korisnicima, pravima koja su ostvarili i uslugama koje su im pružene vodi se evidencija, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se u elektronskom a može i u papirnom obliku.

Ustanove socijalne zaštite i drugi pružaoci usluga socijalne zaštite dužni su da čuvaju dokumentaciju korisnika, u izvornom a ako je moguće i u elektronskom obliku, kao i da je obezbede od neovlašćenog pristupa, umnožavanja i zloupotrebe, nezavisno od oblika u kome su podaci iz dokumentacije sačuvani.

Vrste i sadržinu evidencija i dokumentacije, način vođenja i čuvanja, lica ovlašćena za vođenje evidencije i unos podataka, rokove za dostavljanje i obradu podataka, koji se podaci smatraju poverljivim, način oslobađanja od čuvanja službene tajne, kao i druga pitanja od značaja za vođenje evidencija i dokumentacije propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

II. NAČELA SOCIJALNE ZAŠTITE

Načela poštovanja integriteta i dostojanstva korisnika

Član 24.

Korisnik, u skladu sa zakonom, ima pravo na socijalnu zaštitu koja se zasniva na socijalnoj pravdi, odgovornosti i solidarnosti, koja mu se pruža uz poštovanje njegovog fizičkog i psihičkog integriteta, bezbednosti, kao i uz uvažavanje njegovih moralnih, kulturnih i religijskih ubeđenja, u skladu sa zajemčenim ljudskim pravima i slobodama.

Načelo zabrane diskriminacije

Član 25.

Zabranjena je diskriminacija korisnika socijalne zaštite po osnovu rase, pola, starosti, nacionalne pripadnosti, socijalnog porekla, seksualne orijentacije, veroispovesti, političkog, sindikalnog ili drugog opredeljenja, imovnog stanja, kulture, jezika, invaliditeta, prirode socijalne isključenosti ili drugog ličnog svojstva.

Načelo najboljeg interesa korisnika

Član 26.

Usluge socijalne zaštite pružaju se u skladu sa najboljim interesom korisnika, uvažavajući njegov životni ciklus, pol, etničko i kulturno poreklo, jezik, veroispovest, životne navike, razvojne potrebe i potrebe za dodatnom podrškom u svakodnevnom funkcionisanju.

Načelo najmanje restriktivnog okruženja

Član 27.

Usluge socijalne zaštite pružaju se prvenstveno u neposrednom i najmanje restriktivnom okruženju, pri čemu se biraju usluge koje korisniku omogućavaju ostanak u zajednici.

Načelo efikasnosti socijalne zaštite

Član 28.

Socijalna zaštita ostvaruje se na način koji obezbeđuje postizanje najboljih mogućih rezultata u odnosu na raspoloživa finansijska sredstva.

Načelo blagovremenosti socijalne zaštite

Član 29.

Socijalna zaštita ostvaruje se na način koji obezbeđuje pravovremeno uočavanje potreba korisnika i pružanje usluga radi sprečavanja nastanka i razvoja stanja koja ugrožavaju bezbednost i zadovoljavanje životnih potreba i ometaju uključivanje u društvo.

Načelo celovitosti socijalne zaštite

Član 30.

Usluge socijalne zaštite pružaju se u skladu s funkcijom koju imaju, povezano i usklađeno, tako da obezbeđuje celovitu socijalnu zaštitu korisniku u svakom životnom dobu.

Načelo unapređenja kvaliteta socijalne zaštite

Član 31.

Usluge socijalne zaštite pružaju se u skladu s principima i standardima savremene profesionalne prakse socijalnog rada.

Kvalitet usluga socijalne zaštite unapređuje se primenom savremenih dostignuća nauke i struke, i stručnom podrškom radi unapređenja profesionalnih kompetencija stručnih radnika i kvaliteta zaštite korisnika.

Načelo javnosti rada

Član 32.

Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, nadležni organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave na svojoj internet adresi, u sredstvima javnog informisanja, kao i na druge načine u skladu sa zakonom informišu javnost o socijalnoj zaštiti i pružaju druge informacije propisane zakonom.

Ustanove socijalne zaštite i pružaoci usluga socijalne zaštite obezbeđuju slobodan pristup informacijama o svom radu.

Načelo dostupnosti i individualizacije socijalne zaštite

Član 33.

Pružanje usluga socijalne zaštite organizuje se na način koji obezbeđuje njihovu fizičku, geografsku i ekonomsku dostupnost, uz uvažavanje kulturoloških i drugih različitosti.

Usluge socijalne zaštite pružaju se tako da se korisniku obezbeđuje individualizovan pristup i stručni radnik zadužen za rad na konkretnom slučaju (u daljem tekstu: voditelj slučaja).

III. PRAVA KORISNIKA

Pravo na informacije

Član 34.

Korisnik ima pravo da u skladu sa svojim potrebama i sposobnostima bude informisan o svim podacima koji su značajni za utvrđivanje njegovih socijalnih potreba, kao i o tome kako te potrebe mogu biti zadovoljene.

Korisnik koji je navršio 15 godina života ima pravo uvida u spise predmeta koji se odnose na njegovo korišćenje usluga i ostvarivanje prava iz socijalne zaštite.

Ako korisnik nije navršio 15 godina života ili ako je lišen poslovne sposobnosti, pravo uvida u spise predmeta koji se odnose na njegovo korišćenje usluga i ostvarivanje prava iz socijalne zaštite ima njegov zakonski zastupnik.

Ne mogu se razgledati ni prepisivati, odnosno umnožavati spisi koji se vode kao poverljivi, ako bi se time mogla osujetiti svrha postupka ili ako se to protivi javnom interesu ili opravdanom interesu korisnika ili trećeg lica.

Pravo na učešće u donošenju odluka

Član 35.

Korisnik ima pravo da učestvuje u proceni svog stanja i potreba i u odlučivanju o tome da li će prihvatiti uslugu, kao i da blagovremeno dobije sva obaveštenja koja su mu za to potrebna, uključujući i opis, cilj i korist od predložene usluge kao i obaveštenja o raspoloživim alternativnim uslugama i druga obaveštenja od značaja za pružanje usluge.

Bez pristanka korisnika odnosno njegovog zakonskog zastupnika, ne sme se pružiti bilo kakva usluga, izuzev u slučajevima utvrđenim zakonom.

Dete ima pravo da, u skladu sa uzrastom i zrelošću, učestvuje i da slobodno izrazi svoje mišljenje u svim postupcima u kojima se odlučuje o njegovim pravima.

Pravo na slobodan izbor usluga

Član 36.

Korisnik ima pravo na slobodan izbor usluga i pružaoca usluge socijalne zaštite, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na poverljivost podataka

Član 37.

Korisnik ima pravo na poverljivost svih privatnih podataka iz dokumentacije koja se obrađuje za potrebe izveštaja, odnosno za evidencije, uključujući i one koji se tiču njegove ličnosti, ponašanja i porodičnih okolnosti i načina korišćenja usluga socijalne zaštite.

Od prava korisnika na poverljivost podataka može se odstupiti samo u slučajevima predviđenim zakonom.

Pravo na privatnost

Član 38.

Korisnik ima pravo na poštovanje privatnosti prilikom pružanja usluga socijalne zaštite.

Ne smatra se narušavanjem prava na privatnost traženje informacija ili preduzimanje radnji neophodnih za pružanje usluga ili obezbeđenje prava korisnika.

Pravo na pritužbu

Član 39.

Korisnik koji nije zadovoljan pruženom uslugom, postupkom ili ponašanjem pružaoca usluga, može podneti pritužbu nadležnom organu.

IV. USLUGE I KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE

Grupe usluga socijalne zaštite

Član 40.

Usluge socijalne zaštite podeljene su u sledeće grupe:

1) usluge procene i planiranja – procena stanja, potreba, snaga i rizika korisnika i drugih značajnih osoba u njegovom okruženju; procena staratelja, hranitelja i usvojitelja; izrada individualnog ili porodičnog plana pružanja usluga i mera pravne zaštite i **drugih** procena i planova;

2) dnevne usluge u zajednici – dnevni boravak; pomoć u kući; svratište i **druge usluge** koje podržavaju boravak korisnika u porodici i neposrednom okruženju;

3) usluge podrške za samostalan život – stanovanje uz podršku; personalna asistencija; obuka za samostalni život i **druge vrste podrške** neophodne za aktivno učešće korisnika u društvu;

4) savetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge – intenzivne usluge podrške porodici koja je u krizi; savetovanje i podrška roditelja, hranitelja i usvojitelja; podrška porodici koja se stara o svom detetu ili odraslom članu porodice sa smetnjama u razvoju; održavanje porodičnih odnosa i ponovno spajanje porodice; savetovanje i podrška u slučajevima nasilja; porodična terapija; medijacija; SOS telefoni; aktivacija i **druge savetodavne i edukativne usluge i aktivnosti**;

5) usluge smeštaja – smeštaj u srodničku, hraniteljsku ili drugu porodicu za odrasle i starije; domski smeštaj; smeštaj u prihvatilište i **druge vrste smeštaja**.

Korisnici

Član 41.

Korisnik prava ili usluga socijalne zaštite jeste pojedinac, odnosno porodica koja se suočava s preprekama u zadovoljavanju potreba, usled čega ne može da dostigne ili da održi kvalitet života ili koja nema dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a ne može da ih ostvari svojim radom, prihodom od imovine ili iz drugih izvora.

Maloletno lice (u daljem tekstu: dete) i punoletno lice do navršениh 26 godina života (u daljem tekstu: mlada osoba, mladi, odnosno omladina) jeste korisnik u smislu stava 1. ovog člana, kada mu je usled porodičnih i drugih životnih okolnosti,

ugroženo zdravlje, bezbednost i razvoj, odnosno ako je izvesno da bez podrške sistema socijalne zaštite ne može da dostigne optimalni nivo razvoja, a naročito:

- 1) ako je bez roditeljskog staranja ili u riziku od gubitka roditeljskog staranja;
- 2) ako njegov roditelj, staratelj ili drugo lice koje se o njemu neposredno stara nije u stanju da se o njemu stara bez podrške sistema socijalne zaštite, usled zdravstvenih razloga, mentalnog oboljenja, intelektualnih teškoća ili nepovoljnih socio-ekonomskih okolnosti;
- 3) ako ima smetnje u razvoju (telesne, intelektualne, mentalne, senzorne, govorno-jezičke, socio-emocionalne, višestruke), a njegove potrebe za negom i materijalnom sigurnošću prevazilaze mogućnosti porodice;
- 4) ako je u sukobu sa roditeljima, starateljem i zajednicom i ako svojim ponašanjem ugrožava sebe i okolinu;
- 5) ako se suočava s teškoćama zbog zloupotrebe alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava;
- 6) ako postoji opasnost da će postati žrtva ili ako jeste žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja i eksploatacije, odnosno ako su mu fizičko, psihičko ili emocionalno blagostanje i razvoj ugroženi delovanjem ili propustima roditelja, staratelja ili druge osobe koja se o njemu neposredno stara;
- 7) ako je žrtva trgovine ljudima;
- 8) ako je strani državljanin odnosno lice bez državljanstva, bez pratnje;
- 9) ako se njegovi roditelji spore oko načina vršenja roditeljskog prava;
- 10) ako ima druge potrebe za korišćenjem socijalne zaštite.

Punoletno lice od navršenih 26 do navršenih 65 godina (u daljem tekstu: odrasli) i punoletno lice starije od 65 godina (u daljem tekstu: stariji korisnik) jeste korisnik u smislu stava 1. ovog člana, kada je njegovo blagostanje, bezbednost i produktivan život u društvu ugrožen rizicima usled starosti, invaliditeta, bolesti, porodičnih i drugih životnih okolnosti, a naročito:

- 1) ako ima telesne, intelektualne, senzorne ili mentalne teškoće ili teškoće u komunikaciji, i kada se, usled društvenih ili drugih prepreka, susreće s funkcionalnim ograničenjima u jednoj ili više oblasti života;
- 2) ako postoji opasnost da će postati žrtva ili ako jeste žrtva samozanemarivanja, zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici;
- 3) ako se suočava s teškoćama zbog poremećenih odnosa u porodici, zavisnosti od alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava ili zbog drugih oblika društveno neprihvatljivog ponašanja i drugih uzroka;
- 4) ako je žrtva trgovine ljudima;
- 5) ako je strani državljanin i lice bez državljanstva u potrebi za socijalnom zaštitom;
- 6) ako ima potrebe za domskim smeštajem i druge potrebe za korišćenjem socijalne zaštite.

Organizovanje i trajanje usluga

Član 42.

Usluge socijalne zaštite organizuju se kao usluge za decu, mlade i porodicu i usluge za odrasle i starije korisnike, uz uvažavanje integriteta, stabilnosti veza i okruženja korisnika i porodice.

Usluge socijalne zaštite pružaju se privremeno, povremeno i kontinuirano, u skladu s potrebama i najboljim interesom korisnika.

Usluge procene i planiranja

Član 43.

Usluge procene obuhvataju procenu stanja, potreba, snaga i rizika korisnika i drugih lica značajnih za korisnika, procenu staratelja, hranitelja i usvojitelja.

Usluge planiranja obuhvataju individualno planiranje usluga radi njihovog korišćenja ili određivanja mera zaštite, donošenjem:

- 1) plana usluga i mera za porodicu sa planom stalnosti za dete;
- 2) plana za samostalni život mlade osobe koja je pre nego što je navršila 14 godina bila lišena roditeljskog staranja, odnosno nije živela s roditeljima ili usvojiteljima;
- 3) individualnog plana usluga i mera za odraslog ili starijeg korisnika.

Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina obezbeđuju usluge iz stava 1. ovog člana kada ih u vršenju javnih ovlašćenja pruža centar za socijalni rad, centar za porodični smeštaj i usvojenje i ustanova za vaspitanje dece i omladine.

Procenu i planiranje, prilikom pružanja usluga, obavljaju i pružaoci usluga socijalne zaštite, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Dnevne usluge u zajednici

Član 44.

Dnevne usluge u zajednici obuhvataju aktivnosti koje podržavaju boravak korisnika u porodici i neposrednom okruženju.

Dnevne usluge u zajednici obezbeđuje jedinica lokalne samouprave.

Usluge podrške za samostalan život

Član 45.

Usluge podrške za samostalan život pružaju se pojedincu da bi se njegove mogućnosti za zadovoljenje osnovnih potreba izjednačile s mogućnostima ostalih članova društva, da bi mu se poboljšao kvalitet života i da bi mogao da vodi aktivan i samostalan život u društvu.

Usluge podrške za samostalan život obezbeđuje jedinica lokalne samouprave, osim ako ovim zakonom nije predviđeno da ih obezbeđuje Republika Srbija.

Savetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge

Član 46.

Savetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge pružaju se kao vid pomoći pojedincima i porodicama koje su u krizi, radi unapređivanja porodičnih odnosa, prevazilaženja kriznih situacija i sticanja veština za samostalan i produktivan život u društvu.

Savetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge obezbeđuju jedinica lokalne samouprava, autonomna pokrajina odnosno Republika Srbija, u skladu sa ovim zakonom.

Usluge smeštaja

Član 47.

Usluga smeštaja obezbeđuje se smeštajem korisnika u:

- 1) srodničku, hraniteljsku i drugu porodicu za odrasle i starije (u daljem tekstu: porodični smeštaj);
- 2) dom za smeštaj korisnika, uključujući male domske zajednice (u daljem tekstu: domski smeštaj);
- 3) prihvatilište;
- 4) druge vrste smeštaja, u skladu sa zakonom.

Usluge smeštaja obezbeđuje Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom.

Porodični smeštaj

Član 48.

Pružanjem usluga porodičnog smeštaja deci i mladima se privremeno, do završetka redovnog školovanja odnosno do navršene 26. godine života, obezbeđuju nega, zaštita i uslovi za optimalan razvoj u porodičnom okruženju.

Porodični smeštaj za decu i mlade obuhvata i pripremu za povratak roditeljima, drugi stalni životni aranžman i pripremu za samostalan život.

Porodičnim smeštajem odraslim i starijim osobama omogućava se održavanje ili poboljšanje kvaliteta života.

Vrste porodičnog smeštaja

Član 49.

Porodični smeštaj obezbeđuje se kao:

- 1) standardni smeštaj;
- 2) smeštaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku;
- 3) urgentni smeštaj;
- 4) povremeni smeštaj;
- 5) druga vrsta smeštaja u drugu porodicu.

Bliže uslove za korišćenje usluge porodičnog smeštaja, kao i druge vrste porodičnog smeštaja propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Pružaoци usluge porodičnog smeštaja

Član 50.

Uslugu porodičnog smeštaja prvenstveno pružaju srodnici kada je to u skladu sa najboljim interesom korisnika.

Uslugu porodičnog smeštaja može pružati i drugo lice koje je procenjeno kao podobno, koje je uspešno završilo obuku i steklo licencu za pružanje te usluge.

Lice iz st. 1. i 2. ovog člana koje pruža uslugu porodičnog smeštaja deci i mladima ima položaj hranitelja u smislu zakona kojim se uređuju porodični odnosi.

Lice iz st. 1. i 2. ovog člana dobija odgovarajuću obuku, a tokom pružanja usluge podršku, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Licu iz stava 1. i 2. ovog člana centar za porodični smeštaj i usvojenje izdaje licencu s rokom važenja od dve godine, u skladu sa zakonom.

Bliže uslove za procenu podobnosti lica za pružanje usluge porodičnog smeštaja, program i način sprovođenja obuke, standarde za pružanje podrške i sadržinu i izgled licence propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Ministar nadležan za socijalnu zaštitu određuje centar za porodični smeštaj i usvojenje koji vodi jedinstvenu bazu podataka o licima koja pružaju uslugu porodičnog smeštaja u Republici Srbiji i propisuje sadržinu i način vođenja te baze.

Domski smeštaj

Član 51.

Domskim smeštajem korisniku se obezbeđuje stanovanje i zadovoljenje osnovnih životnih potreba, kao i zdravstvena zaštita.

Domskim smeštajem deteta, pored potreba iz stava 1. ovog člana, obezbeđuje se pristup obrazovanju.

Korisnici domskog smeštaja

Član 52.

Domski smeštaj obezbeđuje se korisniku kome se ne mogu obezbediti, ili nije u njegovom najboljem interesu, ostanak u porodici, usluge u zajednici ili porodični smeštaj.

Detetu mlađem od tri godine ne obezbeđuje se domski smeštaj.

Detetu iz stava 2. ovog člana izuzetno se može obezbediti domski smeštaj, ako za to postoje naročito opravdani razlozi, s tim što na smeštaju ne može provesti duže od dva meseca, osim na osnovu saglasnosti ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu.

Usluge domskog smeštaja pružaju se korisniku tako da obezbeđuju pripremu za njegov povratak u biološku porodicu, odlazak u drugu porodicu, odnosno njegovu pripremu za samostalan život, u skladu s porodičnim resursima, njegovim potrebama i najboljim interesom.

Vrste domskog smeštaja

Član 53.

Domski smeštaj obezbeđuje se kao:

- 1) standardni smeštaj;
- 2) smeštaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku;
- 3) urgentni smeštaj;
- 4) povremeni smeštaj;
- 5) druga vrsta domskog smeštaja.

Bliže uslove za korišćenje usluge domskog smeštaja i druge vrste domskog smeštaja propisuje ministar nadležan za poslove socijalne zaštite.

Pružaoци domskog smeštaja

Član 54.

Usluge domskog smeštaja može pružati ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite koji je dobio licencu za pružanje tih usluga.

Dom za smeštaj odraslih i starijih ne može imati kapacitet veći od 100 korisnika, odnosno dom za smeštaj dece i mladih ne može imati kapacitet veći od 50 korisnika.

Smeštaj u prihvatilište

Član 55.

Smeštajem u prihvatilište korisniku se obezbeđuje kratkotrajan smeštaj i osigurava bezbednost, iznalaženje održivih rešenja za krizne situacije, zadovoljenje njegovih osnovnih potreba i pristup drugim uslugama.

Uslugu smeštaja u prihvatilište obezbeđuje jedinica lokalne samouprave, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Usluge neodložne intervencije

Član 56.

Usluge socijalne zaštite mogu se pružati u vidu neodložnih intervencija radi osiguranja bezbednosti u situacijama koje ugrožavaju život, zdravlje i razvoj korisnika i obezbeđuju se 24 sata dnevno.

Usluge neodložne intervencije pruža centar za socijalni rad uz obaveznu saradnju sa drugim nadležnim organima i službama.

Usluge neodložnih intervencija obezbeđuje Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina.

Bliži uslovi i standardi usluga socijalne zaštite

Član 57.

Bliže uslove i standarde za pružanje i ostvarivanje usluga socijalne zaštite propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Organ autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave nadležan za socijalnu zaštitu može propisati primenu viših standarda i povoljnije uslove za ostvarivanje usluga koje obezbeđuje autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave.

Međusektorske usluge

Član 58.

Zavisno od potreba korisnika, usluge socijalne zaštite mogu se pružati istovremeno i kombinovano s uslugama koje pružaju obrazovne, zdravstvene i druge ustanove (u daljem tekstu: međusektorske usluge).

Usklađeno pružanje međusektorskih usluga obezbeđuje se zaključivanjem protokola o saradnji.

Zdravstvena zaštita

Član 59.

Kada se zdravstvene usluge pružaju u domovima za smeštaj realizuju se pod uslovima i uz primenu standarda utvrđenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Ispunjenost uslova za obavljanje određenih poslova iz zdravstvene delatnosti u domovima za smeštaj utvrđuje ministarstvo nadležno za zdravlje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Sredstva za finansiranje zdravstvenih radnika i drugih troškova zdravstvene zaštite u domovima za smeštaj čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave, kao i kod Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem zdravstvene delatnosti u domovima za smeštaj vrši zdravstvena inspekcija.

Socijalno-zdravstvene ustanove

Član 60.

Za korisnike koji zbog svog specifičnog socijalnog i zdravstvenog statusa imaju potrebu i za socijalnim zbrinjavanjem i za stalnom zdravstvenom zaštitom ili nadzorom mogu se osnovati socijalno-zdravstvene ustanove.

Za korisnike iz stava 1. ovog člana mogu se osnovati i posebne socijalno-zdravstvene organizacione jedinice u okviru ustanova socijalne zaštite odnosno u okviru zdravstvenih ustanova.

Ministri nadležni za socijalnu zaštitu i zdravlje propisuju standarde za pružanje usluga u ustanovama iz st. 1. i 2. ovog člana.

Radni centri

Član 61.

Usluge usmerene na unapređivanje radnih sposobnosti, odnosno na radno angažovanje osoba sa invaliditetom koje su korisnici usluga socijalne zaštite pružaju se u ustanovama socijalne zaštite i u radnim centrima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

Drugi propisi koji uređuju osnivanje i rad ustanove socijalne zaštite i pružaoca usluga socijalne zaštite

Član 62.

Na osnivanje i rad ustanove socijalne zaštite primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju javne službe, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Na osnivanje i rad pružaoca usluga socijalne zaštite primenjuju se odredbe zakona koji uređuje osnivanje i rad organizacionog oblika u kojem posluje, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Mreža

Član 63.

Vlada utvrđuje mrežu ustanova socijalne zaštite koje pružaju usluge domskog smeštaja, socijalno-zdravstvenih ustanova i centara za porodični smeštaj i usvojenje koje osniva Republika Srbija odnosno autonomna pokrajina.

Ustanove socijalne zaštite koje pružaju usluge domskog smeštaja osnivaju se kao ustanove za decu i mlade ili kao ustanove za odrasle i starije korisnike.

Mrežom iz stava 1. ovog člana bliže se uređuju prostorni raspored, delatnost ustanova koje pružaju usluge domskog smeštaja, njihovi kapaciteti i grupe korisnika.

V. OBEZBEĐENJE USLUGA

Obezbeđenje usluga socijalne zaštite

Član 64.

Usluge socijalne zaštite iz člana 40. tač. 2-5. ovog zakona koje obezbeđuje Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, za kojima postoji potreba, a ne mogu ih obezbediti u potrebnom obimu ustanove socijalne zaštite koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, nabavljaju se od pružaoca usluga socijalne zaštite koji je za to licenciran kroz postupak javne nabavke usluga socijalne zaštite, u skladu sa zakonom koji uređuje javne nabavke, ovim zakonom i propisima donetim za njihovo sprovođenje.

Ne mogu se nabavljati putem javne nabavke:

- 1) usluge procene i planiranja koje pruža centar za socijalni rad u vršenju javnih ovlašćenja;
- 2) usluge neodložne intervencije;
- 3) usluge koje pružaju ustanova za vaspitanje dece i omladine i zavod za socijalnu zaštitu, u vršenju javnih ovlašćenja;
- 4) usluge porodičnog smeštaja.

Usluge iz stava 2. ovog člana isključivo pružaju ustanove socijalne zaštite koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Poziv za podnošenje ponuda i zaključenje ugovora o javnoj nabavci

Član 65.

Naručilac usluge iz člana 64. stav 1. ovog zakona je ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, odnosno organ autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave nadležan za socijalnu zaštitu.

Poziv za podnošenje ponuda za pružanje usluga socijalne zaštite objavljuje se u skladu sa zakonom koji uređuje javne nabavke.

Nadležni organi dveju ili više jedinica lokalne samouprave mogu objaviti zajednički poziv za podnošenje ponuda za pružanje usluga iz stava 1. ovog člana da bi se ekonomičnije i efikasnije obezbedile usluge socijalne zaštite.

Ugovor o javnoj nabavci usluge zaključuje se između naručioca usluge i odabranog pružaoca usluge socijalne zaštite i njime se obavezno uređuje način plaćanja, praćenje, i trajanje pružanja usluge socijalne zaštite, kao i način izveštavanja i uslovi raskida ugovora.

Pružalac usluga socijalne zaštite koji je dobio licencu za pružanje usluge socijalne zaštite i sa kojim je zaključen ugovor o javnoj nabavci usluge iz stava 1. ovog člana ima status ovlašćenog pružaoca usluge socijalne zaštite.

Obezbeđenje najkvalitetnijeg i najekonomičnijeg pružanja usluga socijalne zaštite

Član 66.

Naručilac je dužan da obezbedi najkvalitetnije i najekonomičnije pružanje usluga socijalne zaštite koje se nabavljaju putem javne nabavke.

Naručilac je dužan da, u smislu stava 1. ovog člana, odabere pružaoca usluge koji je sposoban da uslugu pruži pod najpovoljnijim uslovima, u skladu sa najboljim interesom korisnika i propisanim standardima.

Izveštaj o zaključenom ugovoru o javnoj nabavci pružanja usluga socijalne zaštite

Član 67.

Naručilac je dužan da ministarstvu nadležnom za socijalnu zaštitu dostavi izveštaj o zaključenom ugovoru o javnoj nabavci usluga socijalne zaštite, koji mora da sadrži najmanje sledeće podatke:

- 1) nazive ponuđača čije su ponude pribavljene u postupku javne nabavke;
- 2) procenu kvaliteta usluge ponuđača čije su ponude pribavljene u postupku javne nabavke i uporedni pregled cena usluga iz ponuda;
- 3) nazive ponuđača čije su ponude izabrane kao najpovoljnije;
- 4) ugovorenu vrednost pružanja usluge.

VI. POSTUPAK ZA KORIŠĆENJE USLUGA SOCIJALNE ZAŠTITE

Nadležnost za sprovođenje postupka

Član 68.

Postupak za korišćenje usluge iz ovog zakona koju obezbeđuje Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave sprovodi centar za socijalni rad, po službenoj dužnosti ili na zahtev korisnika.

Inicijativu za pokretanje postupka iz stava 1. ovog člana može podneti svako fizičko ili pravno lice.

Mesna nadležnost centra za socijalni rad utvrđuje se prema prebivalištu korisnika.

Izuzetno, postupak za korišćenje usluge iz stava 1. ovog člana može sprovesti centar za socijalni rad na čijoj teritoriji korisnik ima boravište.

Ako postoji potreba za neodložnom intervencijom postupak za korišćenje usluge neodložne intervencije sprovodi centar za socijalni rad na čijoj teritoriji se zatekao korisnik koji ima potrebu za neodložnom intervencijom.

Sukob mesne nadležnosti između centara za socijalni rad rešava ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Ako nastane sukob mesne nadležnosti, centar za socijalni rad koji je započeo postupak iz stava 1. ovog člana dužan je da do okončanja tog sukoba obezbedi neophodnu zaštitu korisnika.

Odluka o korišćenju usluge

Član 69.

Centar za socijalni rad odlučuje o korišćenju usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona, primenom odredaba zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Ako voditelj slučaja, odnosno, kada je to zakonom i drugim propisom određeno – stručni tim centra za socijalni rad, proceni da korisnik ima potrebu za uslugom iz stava 1. ovog člana, centar za socijalni rad izdaje korisniku Uput za korišćenje usluge koju obezbeđuje Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: uput za korišćenje usluge).

Ako voditelj slučaja, odnosno stručni tim centra za socijalni rad proceni da korisnik nema potrebu za uslugom iz stava 1. ovog člana, zahtev za korišćenje tražene usluge socijalne zaštite odbiće se rešenjem.

Ministar nadležan za socijalnu zaštitu propisuje koji se standardi primenjuju u vođenju slučaja.

Izdavanje uputa za korišćenje usluge

Član 70.

Uput za korišćenje usluge je javna isprava kojom se korisnik upućuje na korišćenje usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona u ustanovu socijalne zaštite odnosno kod ovlašćenog pružaoca usluge socijalne zaštite.

Ako je procenjeno da korisnik ima potrebu za više usluga, za svaku uslugu izdaje se poseban uput.

Sadržina uputa za korišćenje usluge

Član 71.

Uput za korišćenje usluge sadrži: ime i prezime korisnika, vrstu usluge, pružaoca usluge, cenu usluge, podatke o licu koje učestvuje u plaćanju usluge i iznos učešća u plaćanju usluge, a može da sadrži i druge podatke od značaja za korišćenje usluge.

Sastavni deo uputa za korišćenje usluge može biti i individualni plan usluga korisnika sačinjen u centru za socijalni rad, ako je to neophodno za pružanje usluge.

Ustanova socijalne zaštite, odnosno ovlašćeni pružalac usluge socijalne zaštite dužan je da pruža uslugu korisniku u skladu sa standardima propisanim za tu uslugu.

Izgled i sadržinu uputa za korišćenje usluge propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Plaćanje usluge

Član 72.

U zavisnosti od socijalno-ekonomskog statusa korisnika, plaćanje usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona može biti:

- 1) u celosti iz sredstava korisnika, njegovog srodnika ili trećeg lica;
- 2) uz delimično učešće korisnika, njegovog srodnika, trećeg lica ili budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave;
- 3) u celosti iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

Korisnik učestvuje u plaćanju usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona u skladu s kriterijumima koje propisuje ministar nadležan za poslove socijalne zaštite, nadležni organ autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave.

Srodnik koji ima zakonsku obavezu izdržavanja korisnika učestvuje u plaćanju usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona do iznosa utvrđenog sudskom odlukom o izdržavanju korisnika, odnosno do iznosa utvrđenog sudskim poravnanjem zaključenim u skladu sa zakonom koji uređuje porodične odnose, a najviše do punog iznosa cene usluge.

Ako obaveza srodnika koji ima zakonsku obavezu izdržavanja korisnika i koji je u mogućnosti da učestvuje u njegovom izdržavanju nije utvrđena sudskom odlukom niti sudskim poravnanjem, korisnik usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona dužan je da dostavi dokaz da je kod nadležnog suda pokrenuo postupak radi utvrđivanja obaveze izdržavanja od srodnika, i da po okončanju tog postupka sredstva ostvarena na ime izdržavanja od srodnika, a najviše do punog iznosa cene usluge, uplati u budžet Republike Srbije, autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave.

Srodnik koji ima zakonsku obavezu izdržavanja korisnika može se saglasiti sa plaćanjem punog iznosa cene usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona, odnosno plaćanjem razlike između punog iznosa cene usluge i prihoda kojim korisnik učestvuje u plaćanju usluge, o čemu daje izjavu pred nadležnim centrom za socijalni rad.

Treće lice može, ako to želi, delimično ili u celosti učestvovati u plaćanju troškova usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona koja se pruža korisniku, o čemu daje izjavu pred nadležnim centrom za socijalni rad.

Sa obveznicima iz st. 2, 3, 5 i 6. ovog člana ugovor o plaćanju usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona zaključuje ustanova socijalne zaštite, odnosno ovlašćeni pružalac usluge socijalne zaštite, u skladu s podacima sadržanim u uputu za korišćenje usluge i izjavom datom u smislu st. 5. i 6. ovog člana.

Žalba na rešenje kojim se odbija zahtev za korišćenje usluge

Član 73.

Protiv rešenja kojim se odbija zahtev za korišćenje usluge iz člana 68. stav 1. ovog zakona može se izjaviti žalba u roku od 15 dana.

Odluka o žalbi iz stava 1. ovog člana donosi se u roku od 30 dana.

Žalba iz stava 1. ovog člana izjavljuje se:

- 1) ministarstvu nadležnom za socijalnu zaštitu – protiv rešenja kojim se odbija zahtev za korišćenje usluge koju obezbeđuje Republika Srbija;
- 2) nadležnom organu autonomne pokrajine – protiv rešenja kojim se odbija zahtev za korišćenje usluge koju obezbeđuje autonomna pokrajina;
- 3) nadležnom organu jedinice lokalne samouprave – protiv rešenja kojim se odbija zahtev za korišćenje usluge koju obezbeđuje jedinica lokalne samouprave.

Žalba se izjavljuje nadležnom organu autonomne pokrajine i kada je rešenje o korišćenju usluge koju obezbeđuje Republika Srbija doneo centar za socijalni rad sa sedištem na teritoriji autonomne pokrajine.

Posao iz stava 4. ovog člana nadležni organ autonomne pokrajine obavlja kao povereni posao.

Upućivanje korisnika radi korišćenja usluga obezbeđenih putem javne nabavke

Član 74.

Centar za socijalni rad upućuje korisnika radi korišćenja usluge koju je Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave obezbedila putem javne nabavke, ovlašćenom pružaocu usluge sa kojim je zaključen ugovor o pružanju usluge.

Izveštavanje o pružanju usluge i upućivanje korisnika drugom pružaocu

Član 75.

Ako ovlašćeni pružalac usluge odbije da korisniku pruži uslugu predviđenu uputom, dužan je da o tome odmah, pismenim putem, obavesti centar za socijalni rad i korisnika i da za to navede razloge.

Povodom obaveštenja iz stava 1. ovog člana korisnik, u roku od osam dana od prijema tog obaveštenja, može uputiti pritužbu centru za socijalni rad.

Centar za socijalni rad će, pošto razmotri pritužbu iz stava 2. ovog člana, uputiti korisnika drugom ovlašćenom pružaocu sa spiska ovlašćenih pružalaca usluge, ako ovlašćeni pružalac usluge iz stava 1. ovog člana upućenom korisniku ne može pružiti uslugu.

O odbijanju pružanja usluge centar za socijalni rad odmah obaveštava nadležni organ iz člana 65. stav 1. ovog zakona, organ nadležan za izdavanje licence pružaocima usluga socijalne zaštite i inspekciju socijalne zaštite.

Spisak ovlašćenih pružalaca usluge utvrđuje za svaku uslugu socijalne zaštite obezbeđenu putem javne nabavke organ iz člana 65. stav 1. ovog zakona koji je sproveo javnu nabavku.

Izveštavanje

Član 76.

O realizovanim uputima, odnosno zaključenim ugovorima iz člana 72. stav 7. ovog zakona centar za socijalni rad izveštava nadležni organ iz člana 65. stav 1. ovog zakona odmah po otpočinjanju pružanja usluge.

Centar za socijalni rad podnosi godišnji izveštaj o odbijanju pružanja usluga socijalne zaštite ministarstvu nadležnom za socijalna pitanja, organu iz člana 65. stav 1. ovog zakona i zavodu za socijalnu zaštitu.

Neposredno ugovaranje korišćenja usluge

Član 77.

Korisnik, odnosno zakonski zastupnik korisnika može neposredno odabrati uslugu socijalne zaštite i ustanovu, odnosno pružaoca usluge socijalne zaštite i zaključiti ugovor o korišćenju usluge sa izabranom ustanovom socijalne zaštite, odnosno sa izabranim pružaocem usluge socijalne zaštite.

U slučaju iz stava 1. ovog člana korisniku se ne izdaje uput za korišćenje usluge, a procenu potrebe korisnika za uslugom vrši ustanova socijalne zaštite koja pruža uslugu, odnosno pružalac usluge socijalne zaštite, u skladu sa ovim zakonom.

Ustanova socijalne zaštite koja se finansira iz budžeta Republike Srbije može neposredno ugovarati pružanje usluga, osim za kapacitete kojima ta ustanova ne može slobodno raspolagati a koje rešenjem utvrđuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Ustanova iz stava 3. ovog člana dužna je da ministarstvu nadležnom za socijalnu zaštitu dostavlja podatke o neposredno ugovorenim uslugama koje propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu, u rokovima i na način utvrđen tim propisom.

Kapacitete kojima ne mogu slobodno raspolagati ustanove socijalne zaštite koje se finansiraju iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave utvrđuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Izuzeci od neposrednog ugovaranja korišćenja usluge

Član 78.

Korisnik, odnosno njegov zakonski zastupnik ne može neposredno odabrati pružaoca usluge i ugovoriti korišćenje:

- 1) usluge domskog smeštaja deteta;
- 2) usluge domskog smeštaja odrasle osobe lišene poslovne sposobnosti;
- 3) usluge domskog smeštaja u ustanovi za vaspitanje dece i omladine;
- 4) usluge porodičnog smeštaja, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Usluge iz stava 1. ovog člana koriste se isključivo na osnovu uputa nadležnog centra za socijalni rad, odnosno na osnovu odluke suda, u skladu s posebnim zakonom.

Ovlašćeni pružalac usluge obavezan je da na osnovu uputa nadležnog centra za socijalni rad uslugu pruži detetu i odraslom licu lišenom poslovne sposobnosti.

VII. MATERIJALNA PODRŠKA

Vrste materijalne podrške

Član 79.

Materijalnu podršku korisnik ostvaruje putem novčane socijalne pomoći, dodatka za pomoć i negu drugog lica, uvećanog dodatka za pomoć i negu drugog lica, pomoći za osposobljavanje za rad, jednokratne novčane pomoći, pomoći u naturi i drugih vrsta materijalne podrške, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim za njegovo sprovođenje.

Odgovornost za zadovoljenje sopstvenih životnih potreba

Član 80.

Svako je odgovoran za zadovoljenje sopstvenih životnih potreba i potreba svoje porodice.

Pojedinac koji je sposoban za rad, u smislu propisa o radu i o penzijskom i invalidskom osiguranju, odnosno u smislu propisa o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, ima pravo i dužnost da učestvuje u aktivnostima koje omogućavaju prevazilaženje njegove nepovoljne socijalne situacije, odnosno u sprovođenju mera kojima se obezbeđuje njegova socijalna uključenost (u daljem tekstu: mere socijalne uključenosti).

Centar za socijalni rad može zaključiti sporazum sa korisnikom materijalne podrške o aktivnom prevazilaženju njegove nepovoljne socijalne situacije, koji sadrži aktivnosti i obaveze korisnika, kao i mogućnost umanjenja i prestanka prava na materijalnu podršku u slučaju neopravdanog neizvršavanja obaveza iz sporazuma (u daljem tekstu: individualni plan aktivacije).

Mere socijalne uključenosti propisuje Vlada.

Izgled i sadržinu individualnog plana aktivacije propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

1. Novčana socijalna pomoć

Korisnici prava na novčanu socijalnu pomoć

Član 81.

Pravo na novčanu socijalnu pomoć pripada pojedincu, odnosno porodici, koji svojim radom, prihodima od imovine ili iz drugih izvora ostvaruju prihod manji od iznosa novčane socijalne pomoći utvrđenog ovim zakonom.

Porodicom, u smislu ostvarivanja prava na novčanu socijalnu pomoć, smatraju se supružnici i vanbračni partneri, deca i srodnici u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, kao i srodnici u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva pod uslovom da žive u zajedničkom domaćinstvu.

Članom porodice, u smislu stava 2. ovog člana, smatra se i dete koje ne živi u porodici, a nalazi se na školovanju - do kraja roka propisanog za to školovanje, a najkasnije do navršene 26. godine života.

Članom porodice, u smislu stava 2. ovog člana, smatra se i supružnik bez obzira gde faktički živi.

Izuzetno od st. 2. i 4. ovog člana, članom porodice ne smatra se izvršilac nasilja u porodici, odnosno njegovi prihodi i imovina ne utiču na pravo žrtava nasilja u porodici da ostvare novčanu socijalnu pomoć, ako ispunjavaju druge uslove propisane ovim zakonom.

Članom porodice staratelja smatraće se lice sa smetnjama u razvoju, koje se u porodici staratelja nalazi na osnovu rešenja organa starateljstva.

Opšti uslovi za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć

Član 82.

Pravo na novčanu socijalnu pomoć može ostvariti pojedinac, odnosno porodica:

1) ako nema drugih nepokretnosti, osim stambenog prostora koji odgovara potrebama pojedinca, odnosno porodice i zemljišta u površini do 0,5 hektara;

2) ako pojedinac, odnosno član porodice nije prodao ili poklonio nepokretnu imovinu ili se odrekao prava na nasleđivanje nepokretne imovine ili ako je protekao period u kojem bi, od tržišne vrednosti nepokretne imovine koju je prodao, poklonio ili se odrekao prava na nasleđivanje, mogao obezbeđivati pomoć u smislu ovog zakona;

3) ako pojedinac, odnosno član porodice ne poseduje pokretnu imovinu čijim korišćenjem ili otuđenjem, bez ugrožavanja osnovnih životnih potreba, može da obezbedi sredstva u visini šestostrukog iznosa novčane socijalne pomoći koja bi mu bila utvrđena po ovom zakonu u momentu podnošenja zahteva za novčanu socijalnu pomoć;

4) ako pojedinac, odnosno član porodice nije zaključio ugovor o doživotnom izdržavanju.

Pravo na novčanu socijalnu pomoć mogu ostvariti i pojedinac koji je nesposoban za rad, odnosno porodica čiji su svi članovi nesposobni za rad, ako pored stambenog prostora koji odgovara potrebama porodice imaju zemljište u površini do jednog hektara.

Izuzetno, pravo na novčanu socijalnu pomoć može ostvariti pojedinac, odnosno porodica koji ne ispunjava uslove iz stava 1. tačka 1) i stava 2. ovog člana ako centru za socijalni rad da saglasnost za upis hipoteke na svoje nepokretnosti radi obezbeđenja namirenja potraživanja u visini valorizovanog iznosa isplaćene novčane socijalne pomoći.

Odgovarajućim stambenim prostorom, u smislu stava 1. tačka 1) ovog člana, smatra se soba po članu porodice, odnosno dve sobe za lice koje ostvaruje pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu, odnosno uvećanu novčanu naknadu za pomoć i negu.

Način namirenja potraživanja, način valorizacije i druga pitanja od značaja za namirenje potraživanja propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Posebni uslovi za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć radno sposobnog pojedinca, odnosno člana porodice

Član 83.

Pravo na novčanu socijalnu pomoć može ostvariti radno sposoban pojedinac, odnosno član porodice:

- 1) ako se nalazi na školovanju ili osposobljavanju za rad u smislu ovog zakona ili se vodi na evidenciji nezaposlenih lica;
- 2) ako nije odbio ponuđeno zaposlenje, radno angažovanje na privremenim, povremenim ili sezonskim poslovima, stručno osposobljavanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju ili osnovno obrazovanje;
- 3) ako mu radni odnos nije prestao njegovom voljom, njegovom saglasnošću ili njegovom krivicom, zbog disciplinske ili krivične odgovornosti, osim ako je od prestanka radnog odnosa proteklo godinu dana ili ako je po prestanku radnog odnosa nastupila nesposobnost za rad;
- 4) ako se sam stara o svom detetu sa smetnjama u razvoju tako da ne može da bude radno angažovan.

Ako porodica ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć zbog toga što njen član ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana, pravo na novčanu socijalnu pomoć priznaje se samo njenom članu koji je nesposoban za rad, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć korisnika koji ima pravo na izdržavanje

Član 84.

Pojedinac, odnosno član porodice koji je nesposoban za rad, a ima srodnika sa kojim ne živi u porodici a koji je prema zakonu kojim se uređuju porodični odnosi u obavezi da učestvuje u njegovom izdržavanju i u mogućnosti je da učestvuje u njegovom izdržavanju, uz zahtev za utvrđivanje prava na novčanu socijalnu pomoć dužan je da dostavi i pravosnažnu sudsku odluku o izdržavanju od srodnika, odnosno sudsko poravnanje zaključeno sa srodnikom u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi ili dokaz da je kod nadležnog suda pokrenuo postupak radi utvrđivanja obaveze izdržavanja od srodnika.

Postupak iz stava 1. ovog člana može pokrenuti i privremeni staratelj.

Lice iz stava 1. ovog člana koje je ostvarilo pravo na novčanu socijalnu pomoć dužno je da u budžet Republike Srbije uplati sredstva ostvarena na ime izdržavanja od srodnika, a najviše do iznosa primljene novčane socijalne pomoći.

Pravo na uvećanu i vremenski ograničenu novčanu socijalnu pomoć

Član 85.

Pojedinac koji je nesposoban za rad, odnosno porodica čiji su svi članovi nesposobni za rad i jednoroditeljska porodica imaju pravo na uvećanu novčanu socijalnu pomoć.

Nesposobni za rad u smislu ovog zakona su:

- 1) žena i muškarac koji su navršili godine života određene propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju kao uslov za starosnu penziju;

- 2) dete do navršene 15. godine života;
- 3) dete na školovanju, do kraja roka propisanog za to školovanje, a najkasnije do navršene 26. godine života;
- 4) lice koje je potpuno nesposobno za rad prema propisima o radu i o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- 5) trudnice i roditelj deteta koji koristi porodiljsko odsustvo i odsustvo sa rada radi nege deteta prema propisima o radu;
- 6) nezaposleno lice koje se stara o članu porodice iz člana 81. stav 2. ovog zakona, koji je korisnik prava na pomoć i negu po bilo kom osnovu;
- 7) lice kome je utvrđen treći stepen radne sposobnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje zapošljavanje osoba sa invaliditetom;
- 8) lice prema kome je pokrenut postupak utvrđivanja radne sposobnosti ili postupak lišavanja poslovne sposobnosti – dok taj postupak traje.

Pojedincu koji je sposoban za rad, odnosno porodici u kojoj je većina članova sposobna za rad pripada novčana socijalna pomoć u trajanju do devet meseci u toku kalendarske godine, ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Pojedinac ili član porodice koji je na školovanju, obuci ili nekoj drugoj vrsti socijalnog angažovanja u skladu sa individualnim planom aktivacije, izjednačava se s licem nesposobnim za rad u pogledu trajanja prava na novčanu socijalnu pomoć.

Prava i dužnosti u vezi sa zapošljavanjem radno sposobnih korisnika novčane socijalne pomoći

Član 86.

Centar za socijalni rad i organizacija nadležna za poslove zapošljavanja dužni su da međusobno sarađuju u sprovođenju mera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika prava na novčanu socijalnu pomoć.

Način saradnje centara za socijalni rad i organizacije nadležne za poslove zapošljavanja u sprovođenju mera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika prava na novčanu socijalnu pomoć propisuju sporazumno ministar nadležan za socijalnu zaštitu i ministar nadležan za zapošljavanje.

Nezaposleni korisnik novčane socijalne pomoći ima pravo na posredovanje pri zapošljavanju, pravo na obuku, na učešće u javnim radovima i druga prava uređena propisima u oblasti zapošljavanja.

Korisnik novčane socijalne pomoći dužan je da prihvati posao koji mu ponudi organizacija nadležna za poslove zapošljavanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Centar za socijalni rad dužan je da organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja dostavi primerak rešenja o ostvarenom pravu na novčanu socijalnu pomoć za nezaposlenog korisnika tog prava.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja dužna je da obavesti centar za socijalni rad ako se korisnik prava na novčanu socijalnu pomoć zaposli, radno angažuje, stekne pravo na novčanu pomoć za osposobljavanje, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju, odbije ponuđeno zaposlenje, radno angažovanje, osposobljavanje, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju.

Osnovica za utvrđivanje novčane socijalne pomoći

Član 87.

Osnovica za utvrđivanje visine novčane socijalne pomoći iznosi 6.050 dinara.

Osnovica za utvrđivanje novčane socijalne pomoći usklađuje se sa indeksom potrošačkih cena u prethodnih šest meseci, na osnovu statističkih podataka, dva puta godišnje, 1. aprila i 1. oktobra.

Nominalne iznose novčane socijalne pomoći, zaokružene u dinarima, utvrđuje ministar nadležan za poslove socijalne zaštite, rešenjem koje se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Iznos i način utvrđivanja visine novčane socijalne pomoći

Član 88.

Iznos novčane socijalne pomoći određuje se prema sledećoj skali:

- 1) za pojedinca, odnosno nosioca prava u porodici – u visini osnovice 1;
- 2) za svaku narednu odraslu osobu u porodici – od visine osnovice 0,5;
- 3) za dete do 18 godina – od visine osnovice 0,3.

Porodica koja ima više od šest članova ima pravo na novčanu socijalnu pomoć za šest članova.

Iznos novčane socijalne pomoći

Član 89.

Iznos novčane socijalne pomoći priznaje se u visini razlike između iznosa novčane socijalne pomoći utvrđenog u skladu sa ovim zakonom i iznosa prosečnog mesečnog prihoda pojedinca, odnosno porodice ostvarenog tokom tri meseca koji prethode mesecu u kome je podnet zahtev za novčanu socijalnu pomoć.

Za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć uzimaju se u obzir novčana primanja i prihodi pojedinca i porodice.

Vrstu primanja i prihoda koji čine prosečan mesečni prihod pojedinca, odnosno porodice, način utvrđivanja visine primanja i prihoda pojedinca, odnosno porodice i primanja i prihode koji se ne uzimaju u obzir prilikom ostvarivanja prava na novčanu socijalnu pomoć propisuje Vlada.

Visina uvećane novčane socijalne pomoći

Član 90.

Uvećana novčana socijalna pomoć utvrđuje se tako što se pripadajući iznos novčane socijalne pomoći za pojedinca, odnosno porodicu uvećava za 20 %.

Uvećana novčana socijalna pomoć priznaje se pojedincu, odnosno porodici iz člana 85. stav 1. ovog zakona u visini razlike između iznosa uvećane novčane socijalne pomoći iz stava 1. ovog člana i iznosa prosečnog mesečnog prihoda tog pojedinca, odnosno porodice ostvarenog tokom tri meseca koji prethode mesecu u kome je podnet zahtev za uvećanu novčanu socijalnu pomoć.

Isplata novčane socijalne pomoći

Član 91.

Novčana socijalna pomoć isplaćuje se mesečno, u iznosima zaokruženim u dinarima.

2. Dodatak za pomoć i negu drugog lica

Pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica

Član 92.

Pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica ima lice kome je zbog telesnog ili senzornog oštećenja, intelektualnih poteškoća ili promena u zdravstvenom stanju neophodna pomoć i nega drugog lica da bi zadovoljilo svoje osnovne životne potrebe.

Pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica ostvaruje lice iz stava 1. ovog člana ako to pravo ne može da ostvari po drugom pravnom osnovu.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, korisnik novčane naknade za pomoć i negu drugog lica koji je to pravo ostvario kao invalidno dete u organizaciji za penzijsko i invalidsko osiguranje po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji su bili na snazi do 1. juna 1992. godine, ostvaruje pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica u visini razlike između iznosa dodatka za pomoć i negu drugog lica utvrđenog u skladu sa ovim zakonom i iznosa ostvarene novčane naknade za pomoć i negu drugog lica.

Potreba za pomoći i negom drugog lica utvrđuje se na osnovu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Potreba za pomoći i negom drugog lica postoji kod lica iz stava 1. ovog člana kome je usled telesnog oštećenja, oštećenja čula vida koje uzrokuje gubitak osećaja svetlosti sa tačnom projekcijom ili se vid postiže sa korekcijom 0.05, intelektualnih poteškoća ili promena u zdravstvenom stanju neophodna pomoć i nega drugog lica radi zadovoljenja osnovnih životnih potreba i koje ne može da ustane iz kreveta, da se kreće unutar stana bez upotrebe pomagala, da se hrani, svlači, oblači ili da održava osnovnu ličnu higijenu bez pomoći drugog lica.

Visina dodatka za pomoć i negu drugog lica

Član 93.

Dodatak za pomoć i negu drugog lica utvrđuje se u nominalnom mesečnom iznosu.

Mesečni iznos dodatka iz stava 1. ovog člana iznosi 7.600 dinara.

Iznos dodatka za pomoć i negu drugog lica usklađuje se sa indeksom potrošačkih cena u prethodnih šest meseci, na osnovu statističkih podataka, dva puta godišnje, 1. aprila i 1. oktobra.

Nominalni iznos dodatka za pomoć i negu drugog lica, zaokružen u dinarima, utvrđuje ministar nadležan za poslove socijalne zaštite.

3. Pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica

Član 94.

Pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica ima lice iz člana 92. stav 1. ovog zakona za koje je, na osnovu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, utvrđeno da ima telesno oštećenje od 100 % po jednom osnovu ili da ima organski trajni poremećaj neurološkog i psihičkog tipa i lice iz člana 92. stav 1. ovog zakona koje ima više oštećenja, s tim da nivo oštećenja iznosi po 70% i više procenata po najmanje dva osnova.

Lice iz člana 92. stav 3. ovog zakona i lice koje je po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju ostvarilo pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica i ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana može ostvariti pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica u visini razlike između iznosa uvećanog dodatka za pomoć i negu drugog lica utvrđenog u skladu sa ovim zakonom i iznosa novčane naknade za pomoć i negu drugog lica ostvarene po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Mesečni iznos uvećanog dodatka za pomoć i negu drugog lica iznosi 20.500 dinara.

Iznos uvećanog dodatka za pomoć i negu drugog lica usklađuje se sa indeksom potrošačkih cena u prethodnih šest meseci, na osnovu statističkih podataka, dva puta godišnje, 1. aprila i 1. oktobra.

Nominalni iznos uvećanog dodatka za pomoć i negu drugog lica, zaokružen u dinarima, utvrđuje ministar nadležan za poslove socijalne zaštite.

Jedan od roditelja koji nije u radnom odnosu, a koji najmanje 15 godina neposredno neguje svoje dete koje je ostvarilo pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica u smislu st. 1. i 2. ovog člana, ima pravo na posebnu novčanu naknadu u vidu doživotnog mesečnog novčanog primanja u visini najniže penzije u osiguranju zaposlenih, kad navrši opšti starosni uslov za ostvarivanje penzije prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, ako nije ostvario pravo na penziju.

Ako roditelj iz stava 6. ovog člana ostvari pravo na penziju nakon sticanja prava na posebnu novčanu naknadu iz stava 6. ovog člana, ima pravo izbora između penzije ili posebne novčane naknade.

Posebna novčana naknada iz stava 6. ovog člana usklađuje se na način propisan za usklađivanje najniže penzije u osiguranju zaposlenih.

Na postupak za ostvarivanje prava iz stava 6. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o postupku za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć, prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica i prava na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica.

4. Postupak za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć, prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica i prava na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica

Pokretanje postupka

Član 95.

Postupak za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć, prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica i prava na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica pokreće se po zahtevu, a može se pokrenuti i po službenoj dužnosti.

Zahtev za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć podnosi se na obrascu čiju sadržinu i izgled propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Podnosilac zahteva za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć dužan je da u obrazac unese potpune i istinite podatke.

Kada je novčana socijalna pomoć potrebna porodici, zahtev podnosi i za nosioca prava određuje se jedan njen član.

Pravo na novčanu socijalnu pomoć, pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica i pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica priznaje se od dana podnošenja zahteva ako su u momentu podnošenja zahteva ispunjeni uslovi za priznavanje prava.

Preispitivanje uslova za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć

Član 96.

Centar za socijalni rad preispituje uslove za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć u maju, na osnovu prihoda korisnika prava ostvarenih u prethodna tri meseca, osim za korisnike iz člana 85. stav 3. ovog zakona.

U postupku iz stava 1. ovog člana centar za socijalni rad donosi novo rešenje samo ako je došlo do promena koje su od uticaja na dalje korišćenje i visinu novčane socijalne pomoći.

Dužnost obaveštavanja o promenama

Član 97.

Korisnik prava na novčanu socijalnu pomoć, prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica i prava na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica, odnosno njegov zakonski zastupnik dužan je da nadležnom centru za socijalni rad prijavi svaku promenu od uticaja na priznato pravo u roku od 15 dana od dana kada je promena nastala.

Sve promene koje su od uticaja na korišćenje prava i utvrđene obaveze uzimaju se u obzir od prvog dana narednog meseca po njihovom nastupanju, odnosno od 15. u mesecu ako je promena nastupila do 15. u mesecu, osim kod dodatka za pomoć i negu drugog lica i uvećanog dodatka za pomoć i negu drugog lica, kada se nastala promena uzima u obzir od dana nastanka.

Mirovanje prava

Član 98.

Pravo na novčanu socijalnu pomoć miruje dok se korisnik nalazi na izdržavanju kazne zatvora u trajanju dužem od mesec dana ili ako mu je odlukom nadležnog organa izrečena mera obaveznog lečenja u odgovajućoj ustanovi.

Korisnici iz stava 1. ovog člana nastavljaju da koriste pravo na novčanu socijalnu pomoć s danom otpusta sa izdržavanja kazne zatvora, odnosno mere obaveznog lečenja ako u roku od mesec dana podnesu zahtev za nastavak korišćenja prava i dostave neophodnu dokumentaciju.

Nadležnost

Član 99.

O pravu na novčanu socijalnu pomoć, pravu na dodatak za pomoć i negu drugog lica i pravu na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica, odlučuje centar za socijalni rad osnovan za teritoriju na kojoj podnosilac zahteva ima prebivalište, odnosno boravište.

Promena mesne nadležnosti

Član 100.

Ako se izmene okolnosti na osnovu kojih je po ovom zakonu bila određena mesna nadležnost centra za socijalni rad, postupak nastavlja centar za socijalni rad koji je nadležan s obzirom na izmenjene okolnosti.

Ako po okončanju postupka korisnik kome je priznato pravo na novčanu socijalnu pomoć promeni prebivalište, centar za socijalni rad dužan je da spise predmeta dostavi nadležnom centru prema novom mestu prebivališta korisnika, koji je u obavezi da u roku od 30 dana od dana prijema spisa preispita ispunjenost uslova za ostvarivanje prava korisnika.

Ako po okončanju postupka korisnik kome je priznato pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica i pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica promeni prebivalište, centar za socijalni rad koji je odlučio o priznavanju prava predmet ustupa nadležnom centru.

Veštačenje

Član 101.

Ocenu nesposobnosti za rad, potrebe za pomoći i negom drugog lica i postojanje i stepen telesnog oštećenja utvrđuju organi veštačenja obrazovani po propisima kojima se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Nalaz i mišljenje centra za socijalni rad

Član 102.

Nalaz i mišljenje centra za socijalni rad kojim se utvrđuje mogućnost propuštene zarade, broj članova porodičnog domaćinstva i druge činjenice o kojima se ne vodi službena evidencija, služi kao dokazno sredstvo za ostvarivanje prava iz ovog zakona.

Sadržinu i izgled nalaza i mišljenja iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Žalba protiv rešenja

Član 103.

O žalbi na rešenje centra za socijalni rad o pravu na novčanu socijalnu pomoć, pravu na dodatak za pomoć i negu drugog lica i uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica rešava ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

O žalbi na rešenje centra za socijalni rad s teritorije AP Vojvodine o pravu na novčanu socijalnu pomoć, pravu na dodatak za pomoć i negu drugog lica i uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica rešava pokrajinski organ uprave nadležan za socijalnu zaštitu.

O žalbi na rešenje centra za socijalni rad s teritorije grada Beograda o pravu na novčanu socijalnu pomoć, pravu na dodatak za pomoć i negu drugog lica i uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica rešava gradska uprava grada Beograda.

Žalba iz st. 1-3. ovog člana ne odlaže izvršenje prvostepenog rešenja.

Nadležni drugostepeni organ iz st. 1-3. ovog člana vrši reviziju rešenja o priznatom pravu na novčanu socijalnu pomoć, pravu na dodatak za pomoć i negu drugog lica i uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica.

Poslove iz st. 2, 3. i 5. ovog člana pokrajinski organ uprave, odnosno gradska uprava grada Beograda obavlja kao poverene poslove.

Protiv konačnih rešenja iz st. 1, 2, 3. i 5. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Revizija rešenja

Član 104.

Nadležni drugostepeni organ iz člana 103. stav 5. ovog zakona može izvršiti reviziju rešenja o priznatom pravu na novčanu socijalnu pomoć, pravu na dodatak za pomoć i negu drugog lica i pravu na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica.

Na zahtev organa iz člana 103. stav 5. ovog zakona, prvostepeni organ dužan je da u roku od osam dana dostavi tražene spise na reviziju.

U vršenju revizije nadležni organ iz člana 103. stav 5. ovog zakona stavlja na prvostepeno rešenje zabeležbu da je revizija izvršena i da je rešenje u skladu sa zakonom ili ukida, odnosno poništava i vraća prvostepeno rešenje na ponovno odlučivanje ako rešenje nije u skladu sa zakonom.

Naknada štete

Član 105.

Korisnik prava iz ovog zakona dužan je da nadoknadi štetu, odnosno vrati primljeni iznos:

1) ako je na osnovu neistinitih podataka, za koje je znao ili morao znati da su neistiniti, ostvario primanja na koja nije imao pravo ili ako ih je ostvario u većem obimu nego što mu pripada;

2) ako je primanja ostvario usled toga što nije prijavio promenu koja utiče na gubitak ili obim prava, a znao je ili je morao znati za tu promenu.

Pravo na povraćaj iznosa novčane socijalne pomoći

Član 106.

U slučaju smrti korisnika prava na novčanu socijalnu pomoć vrši se povraćaj sredstava iz ostavinske mase ili imovine opterećene hipotekom, na način propisan aktom iz člana 82. stav 5. ovog zakona.

Primena zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak

Član 107.

Postupak za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć, prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica i prava na uvećani dodatak za pomoć i negu

drugog lica vodi se po odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

5. Pomoć za osposobljavanje za rad

Pravo na pomoć za osposobljavanje za rad

Član 108.

Pravo na pomoć za osposobljavanje za rad obuhvata podršku u obrazovanju i osposobljavanju za rad i priznaje se deci i mladima sa smetnjama u razvoju i odraslim osobama sa invaliditetom koje se, prema psiho-fizičkim sposobnostima i godinama života, mogu osposobiti za određeni rad a to pravo ne mogu da ostvare po drugom pravnom osnovu.

Procena potrebe za dodatnom podrškom u obrazovanju vrši se u skladu s propisima kojima se uređuju osnovi sistema obrazovanja i vaspitanja, a procena mogućnosti osposobljavanja za rad utvrđuje se po propisima kojima se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

Ostvarivanje prava na pomoć za osposobljavanje za rad

Član 109.

Pravo na pomoć za osposobljavanje za rad ostvaruje se u vidu troškova osposobljavanja za rad, troškova smeštaja u dom učenika, odnosno studenata ili internat, kao i u vidu naknade troškova prevoza.

Troškovi osposobljavanja za rad isplaćuju se preduzeću za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, odnosno drugoj organizaciji u kojoj se lice osposobljava, a isplata se vrši na osnovu ugovora koji zaključuje centar za socijalni rad sa tim preduzećem, odnosno organizacijom po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu.

Smeštaj u dom učenika, odnosno studenata ili internat vrši se na osnovu ugovora koji zaključuje centar za socijalni rad sa odgovarajućom ustanovom, po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu.

Ako se pravo na osposobljavanje za rad priznaje u vidu smeštaja u domu učenika, odnosno studenata ili u internatu, učešće u troškovima smeštaja korisnika i srodnika koji je u obavezi da ga izdržava određuje se na način propisan odredbama člana 72. ovog zakona.

Lice upućeno na osposobljavanje za rad kojem je neophodan prevoz od mesta stanovanja do mesta osposobljavanja za rad ima pravo na naknadu troškova prevoza u visini troškova najniže cene javnog saobraćaja.

6. Drugi oblici materijalne podrške

Jednokratna pomoć

Član 110.

Jednokratna pomoć je pomoć koja se obezbeđuje licu koje se iznenada ili trenutno nađe u stanju socijalne potrebe, kao i licu koje se upućuje na domski ili porodični smeštaj, a koje nema sredstava da obezbedi odeću, obuću i troškove prevoza neophodne za realizaciju smeštaja.

Jednokratna pomoć može biti novčana ili u naturi.

O obezbeđivanju jednokratne novčane pomoći i pomoći u naturi stara se jedinica lokalne samouprave.

Postupak za ostvarivanje i isplatu jednokratne novčane pomoći sprovodi centar za socijalni rad, a postupak za ostvarivanje prava na pomoć u naturi sprovodi organ, organizacija ili služba određena aktom jedinice lokalne samouprave.

Bliže uslove i način ostvarivanja i visinu jednokratne pomoći propisuje jedinica lokalne samouprave.

Iznos jednokratne novčane pomoći ne može biti veći od prosečne zarade po zaposlenom u jedinici lokalne samouprave u mesecu koji prethodi mesecu u kome se vrši isplata.

U budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za dodelu jednokratne pomoći u slučajevima izuzetnog ugrožavanja životnog standarda velikog broja građana.

O dodeli jednokratne pomoći iz stava 7. ovog člana odlučuje Vlada.

Druge vrste pomoći

Član 111.

Jedinica lokalne samouprave može predvideti i druge vrste materijalne pomoći građanima na svojoj teritoriji (narodne kuhinje, subvencije i dr.).

7. Troškovi postupka za ostvarivanje prava

Član 112.

Sredstva za pokriće troškova postupka za ostvarivanje prava iz ovog zakona o čijem se obezbeđenju stara Republika Srbija obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije i te troškove ne snose građani.

Novčana primanja iz ovog zakona ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

VIII. USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

Osnivanje

Član 113.

Osnivač ustanove socijalne zaštite obezbeđuje sredstva potrebna za osnivanje i početak rada ustanove i donosi akt o osnivanju koji sadrži:

- 1) naziv i sedište, odnosno lično ime i prebivalište osnivača;
- 2) naziv i sedište ustanove;
- 3) delatnost ustanove;
- 4) iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način obezbeđivanja sredstava;
- 5) prava i obaveze osnivača u pogledu obavljanja delatnosti ustanove;
- 6) međusobna prava i obaveze ustanove i osnivača;
- 7) organe upravljanja i njihova ovlašćenja;
- 8) lice koje će do imenovanja direktora obavljati poslove i vršiti ovlašćenja direktora;

9) rok za donošenje statuta, imenovanje direktora i organa upravljanja.

Ako dve ili više jedinica lokalne samouprave osniva ustanovu socijalne zaštite, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Statut

Član 114.

Ustanova socijalne zaštite ima statut, kojim se bliže uređuje delatnost, upravljanje, poslovanje, uslovi za imenovanje i razrešenje direktora, kao i druga pitanja od značaja za rad ustanove.

Statut donosi upravni odbor.

Dozvola za rad

Član 115.

Ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite može otpočeti sa pružanjem usluge porodičnog smeštaja i usluge domskog smeštaja kad ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu utvrdi da ispunjava uslove za obavljanje delatnosti pružanja tih usluga i izda licencu (dozvolu za rad).

Centar za socijalni rad, ustanova za vaspitanje dece i omladine, odnosno zavod za socijalnu zaštitu može obavljati delatnost ako ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu rešenjem utvrdi da su ispunjeni uslovi za vršenje delatnosti i da su primenjeni minimalni standardi za pružanje usluga socijalne zaštite u tim ustanovama, propisani zakonom i propisima donetim na osnovu zakona.

Po pravnosnažnosti rešenja o ispunjenosti uslova za obavljanje delatnosti socijalne zaštite, vrši se upis u registar, u skladu sa zakonom.

Isticanje naziva

Član 116.

Ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite dužan je da istakne naziv, odnosno poslovno ime, s podacima o delatnosti, radnom vremenu, osnivaču i sedištu, u skladu sa zakonom.

Zabrana stranačkog organizovanja i delovanja

Član 117.

U ustanovi socijalne zaštite, kao i kod ovlašćenog pružaoca usluga socijalne zaštite nije dozvoljeno političko organizovanje i delovanje i korišćenje prostora u te svrhe.

Strukovno povezivanje

Član 118.

Ustanove socijalne zaštite i drugi pružaoci usluga socijalne zaštite mogu da sarađuju s odgovarajućim ustanovama i organizacijama u zemlji i inostranstvu radi unapređenja delatnosti i razmene iskustava.

Ustanove socijalne zaštite i drugi pružaoci usluga socijalne zaštite mogu se povezivati u udruženja radi ostvarivanja zajedničkih profesionalnih interesa i unapređenja usluga socijalne zaštite.

Zaposleni u socijalnoj zaštiti mogu međusobno da se povezuju u strukovna udruženja.

Udruženja iz st. 2. i 3. ovog člana mogu nositi i naziv asocijacija ili društvo.

Na osnivanje, organizaciju i rad udruženja iz st. 2. i 3. ovog člana primenjuju se propisi o udruženjima.

1. Centar za socijalni rad

Delatnost centra za socijalni rad

Član 119.

Centar za socijalni rad odlučuje o ostvarivanju prava korisnika utvrđenih ovim zakonom i o korišćenju usluga socijalne zaštite koje obezbeđuje Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave i vrši druge poslove utvrđene zakonom i propisima donetim na osnovu zakona.

Centar za socijalni rad, u skladu sa aktima jedinice lokalne samouprave, učestvuje u poslovima planiranja i razvoja socijalne zaštite u jedinici lokalne samouprave.

Javna ovlašćenja

Član 120.

Centar za socijalni rad, u skladu sa zakonom:

- 1) procenjuje potrebe i snage korisnika i rizike po njega i planira pružanje usluga socijalne zaštite;
- 2) sprovodi postupke i odlučuje o pravima na materijalna davanja i o korišćenju usluga socijalne zaštite;
- 3) preduzima propisane mere, pokreće i učestvuje u sudskim i drugim postupcima;
- 4) vodi propisane evidencije i stara se o čuvanju dokumentacije korisnika.

Poslovi iz stava 1. tač. 2) i 4) ovog člana koji se odnose na prava, odnosno usluge socijalne zaštite o čijem se obezbeđivanju stara Republika Srbija obavljaju se kao povereni, a organizaciju rada, normative i standarde stručnog rada u vršenju poverenih poslova propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Poslove koji se odnose na prava, odnosno usluge socijalne zaštite o čijem se obezbeđivanju stara autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave centar za socijalni rad obavlja u skladu sa propisom koji donosi nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Drugi poslovi centra za socijalni rad

Član 121.

Centar za socijalni rad inicira i razvija preventivne i druge programe koji doprinose zadovoljavanju individualnih i zajedničkih potreba građana u oblasti socijalne zaštite na teritoriji jedinice lokalne samouprave za koju je osnovan, inicira i razvija preventivne i druge programe koji doprinose sprečavanju i suzbijanju socijalnih problema i obavlja i druge poslove u oblasti socijalne zaštite, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Pružanje usluga u centru za socijalni rad

Član 122.

Centar za socijalni rad pruža usluge procene i planiranja, a druge usluge socijalne zaštite može pružati samo u okviru svoje posebne organizacione jedinice, ako dobije licencu za pružanje određene usluge i ako u lokalnoj zajednici nema drugog ovlašćenog pružaoca usluge socijalne zaštite.

Stručni radnik centra za socijalni rad koji je raspoređen na radno mesto na kom se obavljaju poslovi javnih ovlašćenja ne može u radno vreme da radi na pružanju usluga koje po ovom zakonu obezbeđuje jedinica lokalne samouprave.

Organi centra za socijalni rad Upravni i nadzorni odbor

Član 123.

Organi centra za socijalni rad su: direktor, upravni odbor i nadzorni odbor.

Upravni odbor centra za socijalni rad ima pet članova i čine ga dva predstavnika po predlogu zaposlenih i tri predstavnika osnivača, od kojih je jedan iz reda članova udruženja čiji su ciljevi usmereni na zaštitu prava socijalno ugroženih lica, ako na teritoriji za koju je osnovan centar za socijalni rad deluje i ima sedište takvo udruženje.

Nadzorni odbor centra za socijalni rad ima tri člana i čine ga dva predstavnika osnivača i jedan predstavnik po predlogu zaposlenih.

Članove upravnog i članove nadzornog odbora centra za socijalni rad imenuje osnivač, na četiri godine.

Ako predlagač iz st. 2. i 3. ovog člana ne predloži predstavnika u upravni, odnosno nadzorni odbor u roku od 30 dana od dana kada je osnivač uputio pismeni poziv, tog predstavnika imenuje osnivač.

Delokrug upravnog i nadzornog odbora centra za socijalni rad uređuju se osnivačkim aktom i statutom centra za socijalni rad, u skladu sa zakonom.

Direktor centra za socijalni rad

Član 124.

Za direktora centra za socijalni rad može biti imenovan državljanin Republike Srbije, koji je stekao visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (master akademske studije, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine i odgovarajući akademski, odnosno stručni naziv utvrđen u oblasti pravnih, ekonomskih, psiholoških, pedagoških i andragoških i socioloških nauka, odnosno stručni naziv diplomirani socijalni radnik i ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Mandat direktora centra za socijalni rad traje četiri godine i isto lice može biti ponovo imenovano za direktora.

Direktora centra za socijalni rad imenuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na osnovu konkursa, po pribavljenom mišljenju upravnog odbora centra za socijalni rad.

Upravni odbor centra za socijalni rad raspisuje konkurs za direktora centra za socijalni rad najkasnije 30 dana pre isteka mandata ranije imenovanom direktoru.

Kandidat za direktora centra za socijalni rad, uz propisanu konkursnu dokumentaciju, podnosi program rada za mandatni period na koji se vrši izbor.

Izborni postupak sprovodi upravni odbor centra za socijalni rad i u tom postupku razmatra prispjele prijave, sačinjava listu kandidata koji su ispunili propisane uslove i dostavlja je, zajedno sa svojim mišljenjem, nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

Način sprovođenja konkursa za imenovanje direktora centra za socijalni rad određuje jedinica lokalne samouprave.

Na imenovanje direktora centra za socijalni rad saglasnost daje ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, a na imenovanje direktora centra za socijalni rad čije je sedište na teritoriji autonomne pokrajine saglasnost daje nadležni organ autonomne pokrajine.

Poslovi direktora centra za socijalni rad uređuju se osnivačkim aktom i statutom centra za socijalni rad, u skladu sa zakonom.

Vršilac dužnosti direktora centra za socijalni rad

Član 125.

Ako direktor centra za socijalni rad ne bude imenovan u roku od 90 dana od isteka roka iz člana 124. stava 5. ovog zakona, osnivač imenuje vršioca dužnosti direktora centra za socijalni rad.

Za vršioca dužnosti direktora centra za socijalni rad može se imenovati lice koje ispunjava uslove iz člana 124. stav 1. ovog zakona i za čije imenovanje je pribavljena saglasnost iz člana 124. stava 9. ovog zakona.

Vršilac dužnosti direktora centra za socijalni rad može obavljati tu dužnost najduže jednu godinu.

Razrešenje direktora centra za socijalni rad

Član 126.

Osnivač centra za socijalni rad razrešiće direktora centra za socijalni rad pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako obavlja poslove direktora suprotno odredbama zakona;
- 3) ako nestručnim i nesavesnim radom prouzrokuje štetu centru za socijalni rad ili svoje obaveze izvršava na način koji može prouzrokovati veće smetnje u radu centra za socijalni rad;
- 4) ako na bilo koji način onemogućava ostvarivanje prava i usluga iz nadležnosti centra za socijalni rad;
- 5) ako je pravosnažno osuđen za krivično delo iz grupe krivičnih dela protiv života i tela, protiv sloboda i prava čoveka i građanina, protiv prava po osnovu rada, protiv časti i ugleda, protiv polne slobode, protiv braka i porodice, protiv službene dužnosti, kao i protiv ustavnog uređenja i bezbednosti Republike Srbije;
- 6) iz drugih razloga utvrđenih zakonom ili statutom centra za socijalni rad.

2. Ustanova za vaspitanje dece i omladine

Delatnost ustanove za vaspitanje dece i omladine

Član 127.

U ustanovi za vaspitanje dece i omladine sprovode se vaspitne mere, u skladu sa posebnim zakonom.

Standardi usluga i druga pitanja od značaja za pružanje usluga kojima se obezbeđuje sprovođenje vaspitnih mera iz stava 1. ovog člana, bliže se uređuju propisom koji donosi ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Upravni i nadzorni odbor ustanove za vaspitanje dece i omladine

Član 128.

Upravni odbor ustanove za vaspitanje dece i omladine ima pet članova i čine ga dva predstavnika osnivača, predstavnik zaposlenih, predstavnik korisnika odnosno zakonskih zastupnika korisnika i predstavnik udruženja čiji su ciljevi usmereni na zaštitu prava deteta.

Nadzorni odbor ustanove za vaspitanje dece i omladine ima tri člana i čine ga dva predstavnika osnivača i jedan predstavnik zaposlenih.

Članove upravnog i članove nadzornog odbora ustanove za vaspitanje dece i omladine imenuje osnivač, na četiri godine.

Direktor ustanove za vaspitanje dece i omladine

Član 129.

Direktora ustanove za vaspitanje dece i omladine imenuje osnivač, na četiri godine, na osnovu konkursa, po pribavljenom mišljenju upravnog odbora te ustanove.

Ako upravni odbor ustanove u ostavljenom roku ne dostavi osnivaču mišljenje za imenovanje direktora, osnivač može imenovati direktora, odnosno vršioca dužnosti direktora, u skladu sa zakonom.

Na druga pitanja o direktoru ustanove za vaspitanje dece i omladine shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o direktoru centra za socijalni rad.

3. Centar za porodični smeštaj i usvojenje, dom za smeštaj korisnika

Delatnost

Član 130.

Na delatnost centra za porodični smeštaj i usvojenje i doma za smeštaj korisnika primenjuju se odredbe ovog zakona i propisa donetih za njegovo sprovođenje.

Centar za porodični smeštaj i usvojenje

Član 131.

Centar za porodični smeštaj i usvojenje, u skladu sa ovim zakonom, zakonom koji uređuje porodične odnose i propisima donetim za njihovo sprovođenje:

- 1) vrši pripremu, procenu i obuku budućih hranitelja i usvojitelja;
- 2) pruža podršku hraniteljima odnosno porodicama koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja i usvojiteljima;
- 3) izveštava centar za socijalni rad o radu hranitelja i funkcionisanju porodica koje pružaju uslugu porodičnog smeštaja i predlaže mere radi otklanjanja eventualnih propusta;
- 4) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Upravni i nadzorni odbor centra za porodični smeštaj i usvojenje i doma za smeštaj korisnika

Član 132.

Upravni odbor centra za porodični smeštaj i usvojenje i doma za smeštaj korisnika koji je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave ima pet članova i čine ga dva predstavnika osnivača, predstavnik zaposlenih, predstavnik korisnika odnosno zakonskih zastupnika korisnika i predstavnik udruženja čiji su ciljevi usmereni na zaštitu prava lica na domskom smeštaju.

Nadzorni odbor ustanove iz stava 1. ovog člana ima tri člana i čine ga dva predstavnika osnivača i jedan predstavnik zaposlenih.

Članove upravnog i članove nadzornog odbora ustanove iz stava 1. ovog člana imenuje osnivač, na četiri godine.

Direktor centra za porodični smeštaj i usvojenje i doma za smeštaj korisnika

Član 133.

Za direktora centra za porodični smeštaj i usvojenje i doma za smeštaj korisnika koji je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave može biti imenovan državljanin Republike Srbije koji je stekao visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (master akademske studije, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine i odgovarajući akademski odnosno stručni naziv utvrđen u oblasti pravnih, psiholoških, pedagoških i andragoških nauka, specijalne edukacije i rehabilitacije, socioloških, političkih, ekonomskih ili medicinskih nauka, i ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Direktora ustanove iz stava 1. ovog člana imenuje osnivač, na osnovu konkursa, po pribavljenom mišljenju upravnog odbora te ustanove.

Ako upravni odbor ustanove iz stava 1. ovog člana ne dostavi osnivaču mišljenje za imenovanje direktora u roku od 15 dana od okončanja konkursa, osnivač može imenovati direktora odnosno vršioca dužnosti direktora i bez tog mišljenja, u skladu sa zakonom.

Na druga pitanja o direktoru ustanove iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o direktoru centra za socijalni rad.

4. Organi rukovođenja, upravljanja i nadzora drugih ustanova socijalne zaštite

Član 134.

Upravni odbor i nadzorni odbor ustanove socijalne zaštite koju je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprava ima najmanje tri člana, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Uslovi za izbor i razrešenje direktora, kao i sastav, delokrug i druga pitanja koja se odnose na direktora, upravni i nadzorni odbor ustanove socijalne zaštite koju je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave uređuju se aktom o osnivanju i statutom te ustanove u skladu sa zakonom, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

IX. STRUČNI RADNICI I STRUČNI SARADNICI U SOCIJALNOJ ZAŠTITI

Zaposleni u ustanovi socijalne zaštite i kod pružaoca usluga socijalne zaštite

Član 135.

U ustanovi socijalne zaštite, odnosno kod pružaoca usluga socijalne zaštite poslove obavljaju: stručni radnici, stručni saradnici, pomoćni radnici i druga lica, u skladu sa zakonom.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da svojim radom i ponašanjem doprinose ostvarivanju ciljeva socijalne zaštite.

Stručni radnici i stručni saradnici

Član 136.

Stručni radnici u centru za socijalni rad su socijalni radnik, psiholog, pedagog, andragog, specijalni pedagog, pravnik i sociolog, a u drugoj ustanovi socijalne zaštite i kod pružaoca usluga socijalne zaštite stručni radnici su i defektolog i lekar.

Stručni saradnici su lica druge odgovarajuće struke, sa stečenim visokom obrazovanjem na studijama prvog ili drugog stepena, odnosno na osnovnim studijama, koja obavljaju poslove iz svoje struke u ustanovi socijalne zaštite i kod pružaoca usluga socijalne zaštite.

Stručni poslovi u socijalnoj zaštiti

Član 137.

Stručni poslovi u socijalnoj zaštiti grupišu se prema funkcijama, prirodi radnih procesa i ishodima koji nastaju u pružanju usluga socijalne zaštite.

Ministar nadležan za socijalnu zaštitu utvrđuje stručne poslove u socijalnoj zaštiti, kao i bliže uslove i standarde za njihovo obavljanje.

Članstvo u Komori socijalne zaštite

Član 138.

Stručni radnici i stručni saradnici učlanjuju se u Komoru socijalne zaštite.

Članovi Komore socijalne zaštite mogu biti i lica odgovarajućih struka iz člana 136. stav 1. ovog zakona koja svoju profesionalnu delatnost ne obavljaju u sistemu socijalne zaštite.

Članstvo u Komori socijalne zaštite je dobrovoljno.

Službena legitimacija

Član 139.

Stručni radnici centra za socijalni rad imaju status službenog lica i ovlašćenja koja dokazuju službenom legitimacijom.

Obrazac i sadržaj službene legitimacije iz stava 1. ovoga člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Volonterski rad

Član 140.

Ustanova socijalne zaštite i pružalac usluga socijalne zaštite može radi obavljanja poslova iz svoje delatnosti angažovati stručne radnike, stručne saradnike i druga lica u svojstvu volontera, u skladu sa zakonom.

Ustanova socijalne zaštite i pružalac usluga socijalne zaštite može volonteru s kojim je zaključen ugovor o volontiranju da obezbedi nagradu za rad i ostvarivanje drugih prava, u skladu sa zakonom i drugim opštim aktima.

Obuka novozaposlenih i volontera

Član 141.

Za sve novozaposlene i volonterski angažovane stručne radnike i stručne saradnike obezbeđuje se obuka na radnom mestu sa supervizorom ili određenim stručnim radnikom, odnosno stručnim saradnikom – mentorom, u trajanju do 60 časova.

Obuka iz stava 1. ovog člana mora da započne tokom prvog meseca rada novozaposlenog i volontera.

Pripravnički staž

Član 142.

Stručni radnici i stručni saradnici u socijalnoj zaštiti ne mogu samostalno raditi dok ne obave pripravnički staž, a stručni radnici su dužni da polože i ispit za licencu.

Pripravnički staž mogu obavljati i stručni radnici i stručni saradnici koji su angažovani u svojstvu volontera, kao rad van radnog odnosa.

Pripravnički staž se izvodi po utvrđenom programu radi stručnog osposobljavanja za samostalni rad u ustanovi socijalne zaštite i kod pružaoca usluge socijalne zaštite, pod neposrednim nadzorom stručnog radnika odnosno stručnog saradnika (mentora) koji ima najmanje pet godina radnog iskustva u socijalnoj zaštiti.

Pripravnički staž za stručne radnike i stručne saradnike u socijalnoj zaštiti sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama drugog stepena, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine traje 12 meseci.

Pripravnički staž za stručne radnike i stručne saradnike sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama prvog stepena, odnosno sa stečenim srednjim obrazovanjem, traje šest meseci.

Ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite vodi evidenciju i odgovoran je za sprovođenje programa za osposobljavanje pripravnika za samostalan rad.

Program, način i mesto obavljanja pripravničkog staža i program i način polaganja ispita za licencu propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Stručno usavršavanje stručnih radnika i saradnika

Član 143.

Stručno usavršavanje, u smislu ovog zakona, jeste neprekidno sticanje znanja i veština stručnih radnika i stručnih saradnika u socijalnoj zaštiti.

Troškove stručnog usavršavanja stručnih radnika i stručnih saradnika snose poslodavac i stručni radnici i stručni saradnici.

Dužnost stručnog radnika i stručnog saradnika da se stručno usavršava

Član 144.

Stručni radnici i stručni saradnici u socijalnoj zaštiti imaju pravo i dužnost da u toku profesionalnog rada stalno prate razvoj nauke i struke i da se stručno usavršavaju radi održavanja i unapređivanja profesionalnih kompetencija i kvaliteta stručnog rada.

Stručno usavršavanje stručnih radnika uslov je za napredovanje i sticanje, odnosno obnavljanje licence.

Ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite dužan je da zaposlenom stručnom radniku obezbedi uslove za sticanje i obnavljanje licence, u skladu sa zakonom.

Plan stručnog usavršavanja

Član 145.

Ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite dužan je da stručnom radniku i stručnom saradniku obezbedi stručno usavršavanje, u skladu sa ovim zakonom, a prema planu stručnog usavršavanja.

Plan stručnog usavršavanja iz stava 1. ovog člana donosi ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite.

Plan razvoja kadrova u socijalnoj zaštiti, na predlog zavoda za socijalnu zaštitu, donosi ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Ocenjivanje, nagrađivanje i profesionalno napredovanje

Član 146.

Rad stručnih radnika i stručnih saradnika u socijalnoj zaštiti se ocenjuje.

Oцена stručnih radnika i stručnih saradnika je javna.

Rukovodilac ustanove socijalne zaštite koju je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave ocenjuje stručne radnike i stručne saradnike za svaku godinu najkasnije do 31. decembra.

Na osnovu ocena koje je dobio, stručni radnik i stručni saradnik može profesionalno napredovati i biti nagrađen.

Način ocenjivanja i kriterijume za ocenjivanje, profesionalno napredovanje i nagrađivanje stručnih radnika i stručnih saradnika u ustanovama socijalne zaštite koje se finansiraju iz budžeta Republike Srbije propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu, a za ustanove koje se finansiraju iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

X. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI IZ RADNOG ODNOSA

Raspored rada, radno vreme i socijalna zaštita za vreme štrajka

Član 147.

Raspored rada, početak i završetak radnog vremena ustanove socijalne zaštite, odnosno pružaoca usluga socijalne zaštite utvrđuje se zavisno od vrste usluge koju pruža, a u skladu s potrebama korisnika i organizacijom rada.

Raspored rada, početak i završetak radnog vremena ustanove socijalne zaštite, odnosno ovlašćenog pružaoca usluga socijalne zaštite utvrđuje osnivač uz saglasnost naručioca usluge.

Za vreme štrajka ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite dužan je da, zavisno od vrste usluge koju pruža, obezbedi minimum procesa rada koji obuhvata pružanje usluga neodložne intervencije, zbrinjavanje, nadzor, negu i ishranu korisnika na smeštaju, kao i druge neodložne potrebe korisnika.

Minimum procesa rada za vreme štrajka utvrđuje osnivač ustanove socijalne zaštite, odnosno direktor pružaoca usluga socijalne zaštite, u skladu sa zakonom, a za ustanove socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srbija minimum procesa rada za vreme štrajka utvrđuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu, po pribavljenom mišljenju reprezentativnog sindikata.

Pripravnost i rad po pozivu

Član 148.

U centru za socijalni rad pripravnost je poseban oblik rada van radnog vremena kod kojeg zaposleni mora biti stalno dostupan (u pripravnosti) da bi, ako zatreba, izvršio neodložnu intervenciju.

Plan pripravnosti donosi direktor centra za socijalni rad.

Zaposleni za vreme pripravnosti imaju pravo na uvećanu zaradu u visini utvrđenoj opštim aktom i ugovorom o radu, a najmanje - za svaki sat pripravnosti u visini 10 % vrednosti radnog sata osnovne zarade.

Zaposlenom koji je za vreme pripravnosti pozvan da izvrši neodložnu intervenciju vreme efektivnog rada po pozivu računa se i isplaćuje kao prekovremeni rad.

Uvećanje zarade po osnovu prekovremenog rada isključuje uvećanje po osnovu pripravnosti za isti period.

Radne obaveze

Član 149.

Zaposleni u ustanovi socijalne zaštite odnosno kod pružaoca usluga socijalne zaštite dužan je da izvršava radne obaveze utvrđene ovim zakonom i drugim aktom u skladu sa zakonom.

Radna disciplina

Član 150.

U ustanovi socijalne zaštite odnosno kod pružaoca usluga socijalne zaštite neguju se odnosi međusobnog razumevanja i uvažavanja zaposlenih, korisnika, članova porodice i zakonskih zastupnika korisnika.

Zaposleni ima obavezu da svojim radom i ukupnim ponašanjem doprinosi razvijanju pozitivne atmosfere u ustanovi socijalne zaštite odnosno kod pružaoca usluga socijalne zaštite.

Zaposleni je, tokom obavljanja svojih poslova, dužan da poštuje radnu disciplinu i pravila ponašanja utvrđena kolektivnim ugovorom odnosno opštim aktom poslodavca.

Pravila ponašanja zaposlenih

Član 151.

U ustanovi socijalne zaštite, odnosno kod pružaoca usluga socijalne zaštite zaposlenom je zabranjen svaki oblik nasilja nad korisnikom, fizičko, emocionalno i seksualno zlostavljanje, iskorištavanje korisnika, zloupotreba poverenja ili moći koju uživa u odnosu na korisnika, zanemarivanje korisnika i druga postupanja koja narušavaju zdravlje i dostojanstvo korisnika i razvoja deteta.

Postupanje suprotno zabranama iz stava 1. ovog člana smatra se povredom radne obaveze zaposlenog u smislu zakona kojim se uređuje rad.

Ministar nadležan za socijalnu zaštitu bliže određuje šta se smatra zabranjenim postupanjem u smislu stava 1. ovog člana.

Pravne posledice nepoštovanja radne discipline i pravila ponašanja

Član 152.

Za kršenje radnih obaveza, nepoštovanje radne discipline i pravila ponašanja zaposleni snosi pravne posledice utvrđene zakonom, kolektivnim ugovorom i opštim aktom poslodavca.

XI. KOMORA SOCIJALNE ZAŠTITE

Osnivanje Komore socijalne zaštite

Član 153.

Ovim zakonom osniva se Komora socijalne zaštite (u daljem tekstu: Komora) kao nezavisna, profesionalna organizacija zaposlenih u socijalnoj zaštiti.

Komora se upisuje u registar komora koji vodi Agencija za privredne registre.

Komora ima račun.

Sedište Komore je u Beogradu.

Komora može da ima ogranke, u skladu sa svojim statutom.

Sredstva za osnivanje i rad Komore obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, članarine, donacija i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

1. Organi Komore, stručna i druga tela

Organi Komore

Član 154.

Organi Komore su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

Mandat članova organa iz stava 1. ovog člana je četiri godine.

Direktor, članovi upravnog i nadzornog odbora ne mogu biti lica izabrana, postavljena ili imenovana na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, lica izabrana u organe upravljanja udruženja stručnih radnika u socijalnoj zaštiti.

Statutom Komore bliže se uređuje sastav, način i postupak izbora organa Komore, postupak razrešenja, broj članova u organima Komore i nadležnosti organa Komore.

Skupština

Član 155.

Skupština je najviši organ Komore.

Skupština ima 45 članova, od kojih 25 članova čine predstavnici centara za socijalni rad, 10 predstavnici ustanova socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina i 10 predstavnici pružalaca usluga socijalne zaštite.

Skupština ima predsednika, koga bira iz reda svojih članova.

Skupština donosi Statut Komore.

Na Statut Komore u delu javnih ovlašćenja saglasnost daje ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu.

Statut Komore objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Upravni i nadzorni odbor

Član 156.

Članove i predsednike upravnog i nadzornog odbora bira i razrešava Skupština Komore iz reda svojih članova.

Direktor

Član 157.

Skupština Komore imenuje direktora iz reda svojih članova i razrešava ga.

Za direktora Komore isto lice može biti imenovano najviše dva puta uzastopno.

Etički odbor socijalne zaštite i druga tela

Član 158.

Skupština Komore iz reda svojih članova bira Etički odbor socijalne zaštite (u daljem tekstu: Etički odbor).

Etički odbor je stručno telo Komore koje prati da li se pružanje usluga, odnosno sprovođenje socijalne zaštite zasniva na načelima profesionalne etike.

Etički odbor:

- 1) predlaže Kodeks profesionalne etike i daje objašnjenja osnovnih načela profesionalne etike;
- 2) prati i analizira primenu načela profesionalne etike u pružanju socijalne zaštite;
- 3) doprinosi stvaranju navika za poštovanje i primenu načela profesionalne etike u pružanju socijalne zaštite;
- 4) vrši stalnu savetodavnu funkciju u pogledu primene i unapređenja profesionalne etike;
- 5) utvrđuje povrede profesionalne etike, odnosno dužnosti ili ugleda člana Komore i izriče mere profesionalne odgovornosti članovima Komore;
- 6) prati sprovođenje naučnih istraživanja u socijalnoj zaštiti i daje mišljenje o spornim etičkim pitanjima koja su značajna za sprovođenje naučnih istraživanja;
- 7) razmatra druga pitanja profesionalne etike u socijalnoj zaštiti.

Za povrede profesionalne etike, odnosno za povrede dužnosti ili ugleda člana Komore Etički odbor može izreći jednu od sledećih mera profesionalne odgovornosti:

- 1) javnu opomenu;
- 2) novčanu kaznu u visini do 30% od prosečne mesečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se ta kazna izriče, po podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike;
- 3) privremenu zabranu samostalnog rada u obavljanju određenih poslova iz delatnosti socijalne zaštite u trajanju ne kraćem od 30 dana i ne dužem od šest meseci.

Statutom Komore propisuju se dužnosti i odgovornosti članova Komore.

Komora može imati i druga tela predviđena Statutom komore.

2. Poslovi Komore

Povereni poslovi

Član 159.

Komora obavlja sledeće poslove:

- 1) donosi Kodeks profesionalne etike (u daljem tekstu: Etički kodeks);
- 2) vodi Registar članova Komore;
- 3) organizuje i sprovodi ispit za licencu za rad u oblasti socijalne zaštite;
- 4) izdaje, obnavlja i oduzima licencu stručnim radnicima;

5) vodi Registar o izdatim, obnovljenim i oduzetim licencama stručnih radnika;

6) obrazuje Etički odbor radi utvrđivanja povrede profesionalne etike, odnosno dužnosti i odgovornosti i izricanja mera članovima Komore;

7) vodi Registar izrečenih mera članovima Komore;

8) izdaje uverenja o činjenicama iz registara koje vodi;

9) utvrđuje visinu članarine za članove Komore;

10) izdaje legitimaciju članovima Komore;

11) utvrđuje iznos naknade za upis u Registar članova Komore, za izdavanje i obnavljanje licence, kao i za izdavanje legitimacije i uverenja.

Poslove iz stava 1. ovog člana Komora obavlja kao poverene.

U vršenju poverenih poslova iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Na odluku o visini članarine i naknada iz stava 1. tač. 9. i 11. ovog člana, saglasnost daje ministarstvo nadležno za socijalu zaštitu.

Odluka iz stava 4. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Ostali poslovi Komore

Član 160.

Komora:

1) zastupa i štiti profesionalne interese svojih članova;

2) stara se o ugledu članova Komore, odnosno o obavljanju poslova iz delatnosti socijalne zaštite u skladu sa Etičkim kodeksom;

3) daje inicijativu za bliže uređivanje načina obavljanja pripravničkog staža i polaganja pripravničkog ispita, kao i stručnog usavršavanja stručnih radnika i stručnih saradnika, odnosno za bliže uređivanje uslova koje moraju ispunjavati ustanove socijalne zaštite i pružaoci usluga socijalne zaštite za obavljanje pripravničkog staža;

4) daje inicijativu za donošenje propisa u oblasti socijalne zaštite;

5) pruža stručnu pomoć članovima Komore;

6) obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom Komore.

Stručna služba Komore

Član 161.

Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova u Komori se obrazuje stručna služba.

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti po osnovu rada zaposlenih u stručnoj službi Komore, primenjuju se opšti propisi o radu.

Organizacija, rad i nadležnost stručne službe Komore uređuju se Statutom Komore.

Nadzor nad radom Komore

Član 162.

Nadzor nad radom Komore u obavljanju poverenih poslova vrši ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu.

U vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu može tražiti od Komore izveštaje i podatke, odnosno može izvršiti neposredan uvid u rad Komore.

U vršenju nadzora nad obavljanjem poverenih poslova Komore primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje državna uprava.

XII. ZAVOD ZA SOCIJALNU ZAŠTITU

Osnivanje zavoda za socijalnu zaštitu

Član 163.

Za obavljanje razvojnih, savetodavnih, istraživačkih i drugih stručnih poslova u socijalnoj zaštiti u Republici Srbiji, odnosno u autonomnoj pokrajini Vlada osniva Republički zavod za socijalnu zaštitu, a nadležni organ autonomne pokrajine osniva Pokrajinski zavod za socijalnu zaštitu.

Na osnivanje, organizaciju i rad zavoda iz stava 1. ovog člana (u daljem tekstu: zavod) primenjuju se propisi o javnim službama.

Na statut i godišnji program rada zavoda saglasnost daje osnivač.

Zavod podnosi izveštaje o svom radu osnivaču.

Za osnivanje i rad zavoda sredstva se obezbeđuju u budžetu osnivača.

Poslovi zavoda

Član 164.

Zavod obavlja sledeće poslove:

- 1) prati kvalitet stručnog rada i usluga u ustanovama socijalne zaštite, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) pruža stručnu podršku (u daljem tekstu: supervizijska podrška) radi unapređenja stručnog rada i usluga socijalne zaštite;
- 3) istražuje socijalne pojave i probleme, delatnost i efekte socijalne zaštite, izrađuje analize i izveštaje u oblasti socijalne zaštite i predlaže mere za unapređenje socijalne zaštite;
- 4) razvija sistem kvaliteta u socijalnoj zaštiti, koordinira razvoj standarda usluga i predlaže nadležnom ministarstvu unapređenje postojećih i uvođenje novih standarda;
- 5) razvija i realizuje modele supervizijske podrške u ustanovama socijalne zaštite i kod pružalaca usluga socijalne zaštite;
- 6) predlaže plan razvoja kadrova s planom prioriternih programa obuke u socijalnoj zaštiti ministarstvu nadležnom za socijalnu zaštitu;
- 7) razvija baze podataka od značaja za sistem socijalne zaštite;

8) učestvuje u izradi, sprovođenju, praćenju i oceni efekata primene strategija, akcionih planova, zakona i drugih propisa koje se odnose na razvoj delatnosti socijalne zaštite;

9) inicira i učestvuje u kreiranju i uvođenju inovacija u sistem socijalne zaštite;

10) organizuje i učestvuje u stručnom usavršavanju i obučavanju stručnih radnika i stručnih saradnika;

11) sačinjava i publikuje monografije, časopise i zbornike radova, stručne priručnike, vodiče, informatore, studije i primere dobre prakse;

12) inicira, učestvuje i organizuje naučne i stručne skupove i saraduje s domaćim i međunarodnim organizacijama;

13) informiše stručnu i širu javnost o sprovođenju socijalne zaštite, ukazuje na potrebe i probleme korisnika, a posebno korisnika iz osetljivih društvenih grupa;

14) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Akreditacija programa obuke namenjenih stručnim radnicima i stručnim saradnicima

Član 165.

Republički zavod za socijalnu zaštitu, u skladu sa ovim zakonom, obavlja stručne i organizacione poslove u postupku akreditacije programa obuke, odnosno programa pružanja usluga kojim se obezbeđuje stručno usavršavanje stručnim radnicima i stručnim saradnicima u ustanovama socijalne zaštite i pružaocima usluga socijalne zaštite.

XIII. NADZOR

Nadzor nad radom organa i imalaca javnih ovlašćenja

Član 166.

Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu vrši nadzor nad radom organa, ustanova i drugih imalaca javnih ovlašćenja u vršenju ovim zakonom poverenih poslova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja na teritoriji autonomne pokrajine vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Nadzor nad stručnim radom

Član 167.

Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu vrši nadzor nad stručnim radom centra za socijalni rad, ustanove za domski smeštaj i centra za porodični smeštaj i usvojenje čiji je osnivač Republika Srbija odnosno autonomna pokrajina, ustanove za vaspitanje dece i omladine i zavoda za socijalnu zaštitu.

Nadzor nad stručnim radom ustanova iz stava 1. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine vrši nadležni pokrajinski organ, kao povereni posao.

U nadzoru nad stručnim radom utvrđuje se da li su ispunjeni zahtevi u odnosu na poštovanje propisanih stručnih procedura i na korišćenje stručnih znanja i veština koje se primenjuju tokom prijema, procene, planiranja, pregleda efekata realizovanih

aktivnosti i završetka rada sa korisnikom, na osnovu uvida u stručnu dokumentaciju i proces pružanja i efekata usluga.

Po završenom nadzoru nad stručnim radom sačinjava se izveštaj.

Način vršenja nadzora nad stručnim radom propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Inspekcijski nadzor

Član 168.

Inspekcijski nadzor nad radom ustanova socijalne zaštite i pružalaca usluga socijalne zaštite vrši ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, preko inspektora socijalne zaštite.

Inspekcijski nadzor nad radom ustanova socijalne zaštite i pružalaca usluga socijalne zaštite na teritoriji autonomne pokrajine vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Inspekcijski nadzor nad radom centra za socijalni rad i ustanove socijalne zaštite, odnosno pružaoca usluga socijalne zaštite koji pruža usluge smeštaja u prihvatilište (osim smeštaja za žrtve trgovine ljudima) ili prihvatnu stanicu i dnevne usluge u zajednici na teritoriji grada Beograda vrši gradska uprava grada Beograda - kao poverene poslove.

Na vršenje inspekcijskog nadzora primenjuju se odredbe ovog zakona, zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak i posebnog zakona.

Prava i dužnosti inspektora socijalne zaštite

Član 169.

Inspektor socijalne zaštite samostalan je u radu u granicama ovlašćenja utvrđenih zakonom i propisima donetim za sprovođenje zakona i lično je odgovoran za svoj rad.

Inspektor socijalne zaštite dužan je da postupa savesno i nepristrasno u vršenju poslova inspekcijskog nadzora, da čuva kao službenu tajnu podatke do kojih dođe u toku vršenja nadzora, a posebno podatke iz dokumentacije korisnika.

Inspektor socijalne zaštite ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu u odnosu na organe kojima je povereno vršenje inspekcijskog nadzora, ima pravo i dužnost:

- 1) da ostvaruje neposredan nadzor nad njihovim radom;
- 2) da izdaje obavezne instrukcije za izvršavanje zakona i drugih propisa i da kontroliše njihovo izvršavanje;
- 3) da oduzme ovlašćenje inspektorima koji poslove ne obavlja blagovremeno, stručno, zakonito i savesno i da predloži utvrđivanje odgovornosti u organu kojem je povereno vršenje inspekcijskog nadzora;
- 4) da organizuje zajedničke akcije sa inspektorima iz organa kojima je povereno vršenje inspekcijskog nadzora;
- 5) da izvrši neposredan inspekcijski nadzor, ako ga ne vrše organi kojima je poveren;
- 6) da traži izveštaje, podatke i obaveštenja o vršenju poverenih poslova inspekcijskog nadzora.

Ovlašćenja inspektora socijalne zaštite

Član 170.

U vršenju nadzora inspektor socijalne zaštite ovlašten je da utvrđuje zakonitost rada i ispunjenost standarda u skladu sa ovim zakonom:

- 1) da pregleda opšte i pojedinačne akte ustanove socijalne zaštite i pružaoca usluga socijalne zaštite;
- 2) da izvrši uvid u dokumentaciju ustanove socijalne zaštite i pružaoca usluga socijalne zaštite na osnovu koje se ostvaruju usluge socijalne zaštite;
- 3) da izvrši neposredan uvid u ostvarivanje usluga, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mere i rok za njihovo otklanjanje koji ne može biti kraći od 15 dana ni duži od šest meseci, a, u hitnim slučajevima, naredi otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka odmah;
- 4) da zahteva izveštaje i podatke o radu ustanove socijalne zaštite i pružaoca usluga socijalne zaštite;
- 5) da izvrši proveru ispunjenosti uslova za obavljanje delatnosti socijalne zaštite propisanih ovim zakonom;
- 6) da sasluša i uzme izjave odgovornog lica, odnosno stručnog radnika i stručnog saradnika, kao i drugih zaposlenih i drugih lica;
- 7) da inicira postupak za utvrđivanje odgovornosti;
- 8) da izvrši neposredan uvid u sprovođenje naloga izrečenih u postupku inspekcijjskog nadzora u skladu sa ovim zakonom;
- 9) da razmatra predstavke pravnih i fizičkih lica koje se odnose na rad i pružanje usluga socijalne zaštite;
- 10) da obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom.

Nalozi i mere inspektora socijalne zaštite

Član 171.

U vršenju nadzora inspektor socijalne zaštite može:

- 1) da privremeno zabrani obavljanje delatnosti, odnosno obavljanje određenih poslova u ustanovi socijalne zaštite i kod pružaoca usluga socijalne zaštite ako se obavljaju suprotno odredbama ovog zakona, najmanje na 30 dana, a najduže na šest meseci od dana kada je primljen akt kojim je ta mera izrečena;
- 2) da odredi minimum rada za vreme trajanja zabrane rada;
- 3) da privremeno zabrani obavljanje delatnosti socijalne zaštite ili određenih poslova iz delatnosti socijalne zaštite zaposlenom koji obavlja delatnost socijalne zaštite suprotno odredbama ovog zakona i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, najmanje na 30 dana, a najduže na šest meseci od dana kada je primljen akt kojim je ta mera izrečena;
- 4) da privremeno zabrani samostalni rad stručnom radniku kome je nadležni organ Komore izrekao meru privremene zabrane samostalnog rada;
- 5) da zabrani samostalni rad stručnom radniku koji nije dobio, odnosno obnovio licencu za samostalni rad, odnosno kome je oduzeta licenca za samostalni rad;

6) da predloži Komori da se oduzme licenca stručnom radniku iz razloga propisanih ovim zakonom;

7) da podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup i zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ako posumnja da je postupanjem, odnosno nepostupanjem ustanove socijalne zaštite, odnosno pružaoca usluga socijalne zaštite učinjeno krivično delo, privredni prestup ili prekršaj;

8) da uputi zaposlenog na pregled radi ocene zdravstvene sposobnosti u slučaju sumnje na gubitak zdravstvene sposobnosti za bezbedno i uspešno obavljanje poslova u socijalnoj zaštiti.

Zapisnik i službena beleška o izvršenom nadzoru

Član 172.

O izvršenom nadzoru inspektor socijalne zaštite sastavlja zapisnik koji sadrži nalaz stanja i naložene mere, a o manje važnim radnjama u postupku - službenu belešku.

Zapisnik iz stava 1. ovog člana inspektor socijalne zaštite dostavlja ustanovi socijalne zaštite i njenom osnivaču, odnosno pružaocu usluga socijalne zaštite i njegovom osnivaču u roku od 15 dana od dana kada je izvršen nadzor u toj ustanovi socijalne zaštite, odnosno pružaocu usluga socijalne zaštite .

Ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite može se izjasniti na navode iz zapisnika iz stava 1. ovog člana u roku od tri dana od dana kada mu je zapisnik dostavljen.

Rešenje inspektora socijalne zaštite

Član 173.

Inspektor socijalne zaštite na osnovu zapisnika iz člana 172. ovog zakona donosi rešenje kojim nalaže mere ili izriče zabrane i određuje rokove za izvršenje naloženih mera i izrečenih zabrana ustanovi socijalne zaštite, odnosno pružaocu usluga socijalne zaštite.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru nadležnom za socijalnu zaštitu, a ako je rešenje doneto u vršenju poverenih poslova inspekcijanskog nadzora, žalba se izjavljuje nadležnom organu autonomne pokrajine, odnosno nadležnom organu grada Beogarada.

Rešenje iz stava 2. ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obaveze ustanove socijalne zaštite, odnosno pružaoca usluga socijalne zaštite prema inspektor

Član 174.

Ustanova socijalne zaštite odnosno pružalac usluga socijalne zaštite dužni su da inspektor socijalne zaštite omoguće nesmetano vršenje nadzora, stave na uvid potrebna dokumenta i predmete i pruže mu drugu traženu pomoć.

Službena legitimacija inspektora

Član 175.

Inspektor socijalne zaštite ima službenu legitimaciju kojom se identifikuje i koju je dužan da pokaže na zahtev odgovornog ili drugog zainteresovanog lica dok vrši nadzor.

Obrazac i sadržinu legitimacije iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

XIV. LICENCIRANJE

Licenciranje i licenca

Član 176.

Licenciranje je postupak u kome se ispituje da li ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite (u daljem tekstu: organizacija socijalne zaštite) ispunjava kriterijume i standarde za pružanje usluga u oblasti socijalne zaštite.

Licenciranje je i postupak u kome se ispituje da li stručni radnik ispunjava kriterijume i standarde za pružanje usluga u oblasti socijalne zaštite.

Licenca je javna isprava kojom se potvrđuje da organizacija socijalne zaštite, odnosno stručni radnik ispunjava utvrđene uslove i standarde za pružanje određenih usluga u oblasti socijalne zaštite.

Licenciranju podležu organizacije socijalne zaštite koje pružaju dnevne usluge u zajednici, usluge porodičnog smeštaja i usluge domskog smeštaja.

Principi postupka licenciranja

Član 177.

Licenciranje je postupak zasnovan na načelima zakonitosti, javnosti, transparentnosti, jednakog pristupa, efikasnosti i ekonomičnosti.

1. Licenciranje organizacija

Nadležnost za izdavanje i trajanje licence

Član 178.

Licencu za pružanje određenih usluga u oblasti socijalne zaštite izdaje ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu.

Licenca iz stava 1. ovog člana izdaje se organizaciji socijalne zaštite na šest godina.

Izuzetno, licenca se može izdati na kraći rok (u daljem tekstu: ograničena licenca), u skladu sa ovim zakonom.

Za izdavanje licence plaća se republička administrativna taksa, u skladu sa zakonom.

Uslovi za izdavanje licence

Član 179.

Pravo na licencu za pružanje usluge socijalne zaštite ima organizacija socijalne zaštite:

- 1) koja je registrovana u skladu sa zakonom;
- 2) koja ispunjava standarde za pružanje usluge za koju traži izdavanje licence, a koji se tiču lokacije, prostora, opreme, organizacije, broja i stručnosti angažovanog osoblja, procene, planiranja i aktivnosti za pružanje konkretne usluge socijalne zaštite;
- 3) koja najmanje dve godine pruža usluge socijalne zaštite.

Standarde iz stava 1. tačka 2) ovog člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Ograničena licenca

Član 180.

Ograničena licenca je licenca kojom se ograničava trajanje, broj korisnika i vrsta usluge koja se pruža.

Ograničena licenca izdaje se sa rokom važenja do pet godina i može biti izdata samo jednom.

Pravo na ograničenu licencu organizacija socijalne zaštite može ostvariti ako ispunjava uslove predviđene članom 179. stav 1. tačka 1) ovog zakona i ako postoji potreba za uslugom za koju se traži licenca, a:

- 1) nema iskustvo u pružanju usluge za koju traži licencu predviđeno članom 179. stav 1. tačka 3) ovog zakona;
- 2) ne ispunjava standarde usluge u pogledu prostora, opreme, organizacije i broja angažovanog osoblja u meri koja omogućava celovito pružanje usluge i preduzimanje svih aktivnosti u okviru pružanja usluge.

Pravo na ograničenu licencu organizacija socijalne zaštite može ostvariti i ako prvi put podnosi zahtev za licencu i ispunjava uslove predviđene članom 179. stav 1. tačka 1) ovog zakona, a ne ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana.

Pravo na ograničenu licencu ima i ustanova socijalne zaštite koja se nalazi u transformaciji, i toj ustanovi se ograničena licenca izdaje na osnovu plana transformacije ustanova socijalne zaštite za smeštaj dece, ustanova za smeštaj korisnika sa smetnjama u razvoju i ustanova za smeštaj duševno obolelih lica, koji utvrđuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Obnavljanje licence

Član 181.

Licenca se obnavlja na zahtev organizacije socijalne zaštite.

Za obnavljanje licence primenjuju se uslovi koji važe za izdavanje licence u vreme podnošenja zahteva za obnavljanje licence.

Suspenzija licence

Član 182.

Organizacija socijalne zaštite mora ispunjavati uslove za izdavanje licence iz člana 179. ovog zakona tokom čitavog perioda za koji je licenca izdata.

Ako nadležni organ tokom perioda za koji je licenca izdata utvrdi da organizacija socijalne zaštite više ne ispunjava uslove iz člana 179. ovog zakona, pokrenuće postupak za suspenziju licence.

Odlukom o suspenziji licence utvrđuju se nedostaci u pogledu ispunjenosti uslova iz člana 179. ovog zakona i ostavlja rok za njihovo otklanjanje.

Organizacija socijalne zaštite može nastaviti da pruža usluge u pogledu kojih je licenca suspendovana do isteka roka za otklanjanje nedostataka.

Oduzimanje licence

Član 183.

Organ nadležan za izdavanje licence donosi odluku o oduzimanju licence organizaciji socijalne zaštite koja u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke iz člana 182. stava 3. ovog zakona.

Postupak za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence

Član 184.

Postupak za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence sprovodi ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, primenom odredaba zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Rešenje ministra doneto u postupku iz stava 1. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Bliže uslove za izdavanje licence, obrazac licence i način izdavanja i obnavljanja, odnosno suspenzije i oduzimanja licence organizacijama socijalne zaštite propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

2. Licenciranje stručnih radnika

Za koje poslove se izdaje licenca i ko je izdaje

Član 185.

Licenca se izdaje stručnom radniku za obavljanje stručnih poslova u socijalnoj zaštiti utvrđenih aktom ministra nadležnog za socijalnu zaštitu iz člana 137. stav 2. ovog zakona.

Licencu iz stava 1. ovog člana izdaje Komora, na šest godina.

Stručni radnici i stručni saradnici zdravstvene struke koji obavljaju svoju delatnost u ustanovama socijalne zaštite stiču licencu u skladu s propisima iz oblasti zdravstvene zaštite.

Uslovi za izdavanje licence stručnom radniku

Član 186.

Pravo na licencu ima stručni radnik:

- 1) koji ima propisanu stručnu spremu;
- 2) koji je uspešno završio odgovarajući akreditovani program obuke u trajanju predviđenom standardima za konkretne poslove;
- 3) koji ima odgovarajuće radno iskustvo, odnosno položen stručni ispit u skladu sa zakonom.

Obnavljanje licence

Član 187.

Licenca se obnavlja na zahtev stručnog radnika pošto protekne rok na koji je izdata.

Za obnavljanje licence stručnog radnika primenjuju se uslovi koji važe za izdavanje licence u vreme podnošenja zahteva za obnavljanje licence.

Ukoliko nadležni organ ne obnovi licencu, stručni radnik gubi pravo da obavlja poslove za koje je predviđena licenca.

Oduzimanje licence

Član 188.

Stručnom radniku se oduzima licenca pre isteka roka na koji je izdata, ako:

- 1) poslove ne obavlja u skladu sa propisima i standardima,
- 2) dođe do otkaza ugovora o radu zbog učinjene povrede radne obaveze ili radne discipline,
- 3) grubo prekrši Etički kodeks.

Postupak za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence

Član 189.

Postupak za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence stručnim radnicima sprovodi Komora.

Na rešenje Komore kojim se odbija zahtev stručnog radnika za izdavanje i obnavljanje licence, odnosno protiv rešenja kojim se oduzima licenca stručnom radniku može se izjaviti ministru nadležnom za socijalnu zaštitu.

Rešenje ministra iz stava 2. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Bliže uslove za izdavanje licence, obrazac licence i način izdavanja i obnavljanja licence, odnosno suspenzije i oduzimanja licence stručnim radnicima propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Registri o licencama

Član 190.

Licence izdate organizacijama socijalne zaštite upisuju se u Registar licenciranih pružalaca usluga socijalne zaštite, koji vodi ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, u skladu sa zakonom.

Licence izdate stručnim radnicima upisuju se u Registar licenciranih stručnih radnika, koji vodi Komora, u skladu sa zakonom.

Podaci iz registara iz st. 1. i 2. ovog člana, moraju biti dostupni na internet stranicama Komore i ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu.

Način vođenja i sadržinu registara iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

XV. AKREDITACIJA PROGRAMA

1. Akreditacija programa obuke odnosno programa pružanja usluge

Šta je akreditacija

Član 191.

Akreditacija programa obuke odnosno programa pružanja usluge (u daljem tekstu: akreditacija), u smislu ovog zakona, jeste postupak u kome se ocenjuje da li program obuke odnosno program pružanja usluge (u daljem tekstu: program obuke) namenjen stručnim radnicima i stručnim saradnicima iz člana 136. ovog zakona ispunjava utvrđene standarde za akreditaciju.

Program obuke iz stava 1. ovog člana akredituje se rešenjem o akreditaciji.

Autoru akreditovanog programa obuke izdaje se akt o akreditaciji.

Akt o akreditaciji je javna isprava.

Subjekti postupka akreditacije

Član 192.

Subjekti postupka akreditacije su ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, Odbor za akreditaciju i Republički zavod za socijalnu zaštitu.

Ministar nadležan za socijalnu zaštitu obrazuje Odbor za akreditaciju kao posebnu radnu grupu, u skladu s propisima kojima se uređuje državna uprava.

Odbor za akreditaciju sastoji se od stručnjaka u odgovarajućim oblastima čiji je zadatak da daju stručnu ocenu programa obuke u postupku akreditacije, odnosno u postupku obnavljanja i oduzimanja akreditacije tog programa.

Rešenjem kojim se osniva Odbor za akreditaciju bliže se uređuju zadaci, sastav i rukovodilac, kao i druga pitanja koja su vezana za rad Odbora za akreditaciju.

Republički zavod za socijalnu zaštitu obavlja stručne i organizacione poslove u postupku akreditacije programa obuke, u skladu sa zakonom.

Načela akreditacije

Član 193.

Akreditacija je zasnovana na načelima zakonitosti, javnosti, jednakog pristupa, efikasnosti i ekonomičnosti.

Čuvanje poverljivosti informacija

Član 194.

Sva lica koja učestvuju u postupku akreditacije dužna su da do donošenja rešenja o akreditaciji, kao poverljive čuvaju informacije o sadržini programa obuke za koji se traži akreditacija.

Standardi za akreditaciju

Član 195.

Standardi za akreditaciju označavaju najniži kvalitet koji program obuke treba da ima da bi bio akreditovan.

Standarde za akreditaciju programa obuke propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Trajanje i obnavljanje akreditacije

Član 196.

Program obuke akredituje se na tri godine.

Akreditacija se obnavlja ako su ispunjeni standardi za akreditaciju koji važe u vreme odlučivanja o obnavljanju akreditacije.

Ako akreditacija nije obnovljena, program obuke ne može se realizovati nakon isteka roka na koji je akreditovan.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, započeti programi obuke mogu se realizovati i ako akreditacija nije obnovljena.

Kontrola kvaliteta realizacije akreditovanih programa obuke

Član 197.

Realizacija akreditovanog programa obuke podleže redovnoj i vanrednoj kontroli kvaliteta.

Kontrolu iz stava 1. ovog člana vrši Republički zavod za socijalnu zaštitu, prema svom godišnjem planu kontrole.

Izveštaj o rezultatima kontrole Republički zavod za socijalnu zaštitu dostavlja autoru programa obuke, licu koje realizuje program obuke ako program ne realizuje autor neposredno i ministarstvu nadležnom za socijalnu zaštitu.

Suspenzija i oduzimanje akreditacije

Član 198.

Ako Republički zavod za socijalnu zaštitu u postupku kontrole kvaliteta realizacije akreditovanog programa obuke utvrdi da su prestale da postoje

pretpostavke za realizaciju tog programa ili da se u njegovoj realizaciji bitno odstupa od sadržine i plana izvođenja obuke, pokreće postupak za oduzimanje akreditacije.

Ako je pokrenut postupak za oduzimanje akreditacije, program se suspenduje do donošenja konačne odluke o oduzimanju akreditacije.

2. Postupak akreditacije

Javni poziv za akreditaciju

Član 199.

Postupak akreditacije programa sprovodi se po objavljivanju javnog poziva za akreditaciju.

Odluku o objavljivanju javnog poziva za akreditaciju programa obuke donosi ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu.

Javni poziv iz stava 2. ovog člana objavljuje se na internet stranici ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu i Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu.

Pravo na prijavu za akreditaciju

Član 200.

Pravo na prijavu programa obuke za akreditaciju ima autor programa, a ako je program koautorsko delo, pravo na prijavu programa za akreditaciju je nedeljivo i zajednički ga ostvaruju svi koautori.

Pravo na prijavu programa za akreditaciju ima naslednik autora, lice koje je na osnovu pravnog posla steklo pravo isključivog iskorišćavanja programa obuke kao autorskog dela, poslodavac autora programa - ako je delo stvoreno u radnom odnosu i naručilac programa - ako je program nastao po narudžbini.

Lica iz stava 2. ovog člana imaju prava i obaveze autora programa obuke utvrđena ovim zakonom.

Sprovođenje postupka akreditacije

Član 201.

Prijava programa obuke za akreditaciju podnosi se Republičkom zavodu za socijalnu zaštitu, koji ispituje da li je ta prijava potpuna i uredna.

Prispele potpune i uredne prijave za akreditaciju, zajedno sa pratećom dokumentacijom, Republički zavod za socijalnu zaštitu dostavlja Odboru za akreditaciju.

Odbor za akreditaciju razmatra prispele prijave, vrši stručnu ocenu programa, sačinjava listu programa koji su ispunili standarde za akreditaciju i dostavlja je zajedno sa stručnim mišljenjem ministru nadležnom za socijalnu zaštitu radi donošenja rešenja o akreditaciji.

Rešenje o akreditaciji programa obuke iz stava 3. ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može voditi upravni spor.

Način sprovođenja postupka akreditacije propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Prava i dužnosti autora akreditovanog programa

Član 202.

Autor akreditovanog programa ima pravo i dužnost:

- 1) da neposredno realizuje obuku na način predviđen integralnim programom obuke ili da realizaciju akreditovanog programa obuke ugovorom poveri drugom licu (u daljem tekstu: realizator);
- 2) da Republičkom zavodu za socijalnu zaštitu dostavi spisak lica koja su uspešno završila obuku;
- 3) da Republičkom zavod za socijalnu zaštitu dostavi naknadno sklopljene ugovore sa realizatorima akreditovanog programa obuke;
- 4) da uredno čuva dokumentaciju o realizaciji akreditovanih programa obuke, uključujući podatke o mestu i vremenu realizacije, licima koja su završila obuku i dr;
- 5) da stavi na uvid akt o akredicaciji programa obuke svakom zainteresovanom licu;
- 6) da informiše potencijalne korisnike i javnost o akreditaciji programa obuke;
- 7) da omogući sprovođenje kontrole kvaliteta realizacije akreditovanog programa obuke;
- 8) da po prijemu obaveštenja o isteku akreditacije, odnosno o brisanju iz Registra akreditovanih programa obuke prestane sa realizacijom programa obuke, a ako je realizacija bila u toku u vreme prijema tog obaveštenja, autor ima pravo i dužnost da završi realizaciju programa obuke;
- 9) da obezbedi da akt o akreditaciji bude korišćen tako da ne dovodi u zabludu treća lica.

Međusobna prava i obaveze autora, korisnika i realizatora

Član 203.

Međusobna prava i obaveze autora i korisnika akreditovanog programa obuke, kao i prava i obaveze autora i realizatora akreditovanog programa obuke uređuju se ugovorom.

Vođenje registara

Član 204.

Republički zavod vodi Registar prijava za akreditaciju, Registar akreditovanih programa obuke i Registar realizovanih programa obuke.

Podaci iz registara iz stava 1. ovog člana moraju biti dostupni na internet stranicama ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu i Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu.

Način vođenja i sadržinu registara iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Sertifikat

Član 205.

Stručnom radniku i stručnom saradniku koji je uspešno završio obuku po akreditovanom programu obuke izdaje se potvrda (u daljem tekstu: sertifikat).

Sertifikat je javna isprava koja se uzima u obzir prilikom licenciranja, odnosno obnavljanja licence stručnih radnika.

Sertifikat izdaje Republički zavod za socijalnu zaštitu na osnovu podataka koje dostavlja autor akreditovanog programa obuke.

Sadržina i izgled sertifikata utvrđuju se propisom iz člana 201. stav 5. ovog zakona.

XVI. FINANSIRANJE SOCIJALNE ZAŠTITE

Finansiranje iz budžeta Republike Srbije

Član 206.

Iz budžeta Republike Srbije finansiraju se prava i usluge socijalne zaštite o čijem se obezbeđivanju stara Republika Srbija, i to:

- 1) pravo na novčanu socijalnu pomoć;
- 2) pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica i pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica;
- 3) pravo na posebnu novčanu naknadu;
- 4) pravo na pomoć za osposobljavanje za rad;
- 5) usluge porodičnog smeštaja;
- 6) usluge savetovanja i obuke hranitelja i usvojitelja;
- 7) usluge domskog smeštaja;
- 8) usluge stanovanja uz podršku za osobe sa invaliditetom, osim u jedinicama lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti, utvrđen u skladu sa propisima kojima se uređuje razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema stepenu razvijenosti - iznad republičkog proseka;
- 9) usluge smeštaja za žrtve trgovine ljudima;
- 10) pravo na jednokratnu pomoć u slučaju ugroženosti većeg broja građana.

U budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za finansiranje rada:

- 1) centara za socijalni rad - u delu javnih ovlašćenja;
- 2) ustanova za domski smeštaj čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina;
- 3) Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu;
- 4) centara za porodični smeštaj i usvojenje čiji je osnivač Republika Srbija;
- 5) ustanova za vaspitanje dece i omladine;
- 6) Komore - u delu javnih ovlašćenja;
- 7) druge ustanove čiji je osnivač Republika Srbija

Ustanove iz stava 2. ovog člana sačinjavaju godišnji program rada, na osnovu koga se vrši finansiranje.

Strukturu, sadržinu i druga pitanja od značaja za sačinjavanje godišnjeg programa rada ustanova iz stava 2. ovog člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Saglasnost na godišnji program rada ustanova iz stava 2. ovog člana daje ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu.

U budžetu Republike Srbije obezbeđuju se i sredstva za finansiranje programa unapređenja socijalne zaštite.

Namenski transferi

Član 207.

Namenskim transferima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansiranje jedinica lokalne samouprave, iz budžeta Republike Srbije mogu se finansirati:

1) usluge socijalne zaštite koje po ovom zakonu finansiraju jedinice lokalne samouprave – u jedinicama lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti, utvrđen u skladu sa propisima kojima se uređuje razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema stepenu razvijenosti - ispod republičkog proseka;

2) usluge socijalne zaštite u jedinicama lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalaze ustanove za domski smeštaj u transformaciji, uključujući i troškove transformacije tih ustanova;

3) inovativne usluge i usluge socijalne zaštite od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Vlada utvrđuje visinu namenskog transfera, kriterijume za njegovu raspodelu po pojedinim jedinicama lokalne samouprave, kriterijume za učešće lokalne samouprave i dinamiku prenosa sredstava, kao i usluge socijalne zaštite od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Finansiranje iz budžeta autonomne pokrajine

Član 208.

Iz budžeta autonomne pokrajine finansiraju se:

1) programi unapređenja socijalne zaštite u autonomnoj pokrajini;

2) program rada Pokrajinskog zavoda za socijalnu zaštitu;

3) programi rada centara za porodični smeštaj i usvojenje čiji je osnivač autonomna pokrajina;

4) programi rada ustanova čiji je osnivač autonomna pokrajina, osim ustanova domskog smeštaja;

5) inovacione usluge i usluge socijalne zaštite od posebnog značaja za autonomnu pokrajinu.

Finansiranje iz budžeta jedinice lokalne samouprave

Član 209.

Iz budžeta jedinice lokalne samouprave finansiraju se:

1) dnevne usluge u zajednici;

2) usluge podrške za samostalan život, osim usluge stanovanja uz podršku za osobe sa invaliditetom;

3) usluga stanovanja uz podršku osoba sa invaliditetom u jedinicama lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti, utvrđen u skladu sa propisima kojima se uređuje razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema stepenu razvijenosti - iznad republičkog proseka;

4) savetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge, osim savetovanja i obuke hranitelja i usvojitelja;

5) ostale usluge socijalne zaštite u skladu sa potrebama lokalne samouprave;

6) jednokratne pomoći i drugi oblici pomoći;

7) programi rada ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave;

8) programi unapređenja socijalne zaštite u jedinici lokalne samouprave;

9) inovacione usluge.

Utvrđivanje cena usluga socijalne zaštite

Član 210.

Metodologiju formiranja cena usluga socijalne zaštite koje se finansiraju iz budžeta Republike Srbije propisuje Vlada.

Metodologiju formiranja cena usluga socijalne zaštite koje se finansiraju iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno iz budžeta jedinice lokalne samouprave propisuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

U skladu sa propisanom metodologijom, cenu usluga iz stava 1. ovog člana određuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu, a cenu usluga iz stava 2. ovog člana određuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova socijalne zaštite

Član 211.

Sredstva za izgradnju, održavanje i opremanje ustanova socijalne zaštite koje se finansiraju iz budžeta Republike Srbije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Sredstva za izgradnju, održavanje i opremanje ustanova socijalne zaštite koje se finansiraju iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno iz budžeta jedinice lokalne samouprave obezbeđuju se u budžetu autonomne pokrajine, odnosno u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Kriterijume za dodelu sredstava iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu, a kriterijume za dodelu sredstava iz stava 2. ovog člana propisuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Učešće u troškovima usluga

Član 212.

U troškovima usluge socijalne zaštite učestvuju korisnik, srodnik koji ima zakonsku obavezu i mogućnost izdržavanja korisnika, lica koja su preuzela obavezu plaćanja troškova pružanja usluge i Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnik, srodnik, odnosno treće lice ne učestvuju u troškovima usluge:

- 1) procene i planiranja koje vrši centar za socijalni rad;
- 2) neodložne intervencije.

Korisnik domskog smeštaja učestvuje u troškovima smeštaja svim svojim primanjima, prihodima i imovinom.

Korisnik porodičnog smeštaja učestvuje u troškovima smeštaja svim svojim primanjima, prihodima i imovinom, izuzev prihoda ostvarenih po osnovu dečijeg dodatka, roditeljskog dodatka, dodatka za pomoć i negu drugog lica i uvećanog dodatka za pomoć i negu drugog lica, naknade za telesno oštećenje, primanja po osnovu nagrada i otpremnine za odlazak u penziju, kao i primanja po osnovu učeničkog i studentskog standarda.

Ako su primanja i prihodi korisnika iz stava 3. ovog člana nedovoljni za podmirenje troškova smeštaja, troškovi smeštaja podmiruju se iz nepokretne imovine korisnika na način i po postupku utvrđenom u članu 82. st. 3. i 5. ovog zakona.

Davalac izdržavanja po osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju zaključenog sa korisnikom domskog smeštaja, odnosno porodičnog smeštaja plaća punu cenu smeštaja za korisnika.

Izuzetno od st. 3. i 4. ovog člana, korisnici koji ostvaruju pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica i pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica, odnosno pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica po bilo kom osnovu, učestvuju sa najmanje 20% iznosa tog dodatka odnosno naknade u troškovima usluge socijalne zaštite ako je ta usluga usmerena i na zadovoljenje potreba pomoći i nege, osim za usluge domskog i porodičnog smeštaja.

Kriterijumi za učešće korisnika u troškovima usluge

Član 213.

Kriterijume i merila za određivanje učešća korisnika u troškovima usluge socijalne zaštite propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu, nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave zavisno od toga gde se obezbeđuju sredstva za finansiranje usluge.

Odluka o učešću korisnika u troškovima usluge

Član 214.

Rešenje o učešću korisnika u troškovima usluge socijalne zaštite donosi centar za socijalni rad.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana organu iz člana 73. st. 3. i 4. ovog zakona.

Korisniku domskog smeštaja i korisniku porodičnog smeštaja obezbeđuju se sredstva za lične potrebe u iznosu koji utvrđuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu propisom iz člana 213. ovog zakona.

Posledice neizmirenja obaveze učešća u troškovima usluga

Član 215.

Ako obveznik učešća u troškovima domskog smeštaja korisnika upućenog preko centra za socijalni rad ne vrši uplatu u skladu sa ugovorom, odnosno odlukom suda, pružalac usluge u roku od 30 dana od dana dospelosti potraživanja pokreće postupak za naplatu pred nadležnim sudom.

Pošto naplati troškove po odluci suda, u smislu stava 1. ovog člana, pružalac usluge dužan je da dobijeni novčani iznos vrati u budžet Republike Srbije u roku od 15 dana od dana naplate.

Ako obveznik učešća u troškovima porodičnog smeštaja korisnika ne vrši uplatu u skladu sa ugovorom, odnosno odlukom suda, centar za socijalni rad u roku od 30 dana od dana dospelosti potraživanja pokreće postupak za naplatu duga pred nadležnim sudom.

Pošto naplati troškove po odluci suda, u smislu stava 3. ovog člana, cenar za socijalni rad dužan je da dobijeni novčani iznos vrati u budžet Republike Srbije u roku od 15 dana od dana naplate.

Pružalac usluge iz stava 1. ovog člana, odnosno centar za socijalni rad iz stava 3. ovog člana izdaje uput za korišćenje usluge, izmenjen u delu koji se odnosi na učešće u troškovima smeštaja i u roku od 30 dana od dana dospelosti potraživanja dostavlja ga ministarstvu nadležom za socijalnu zaštitu radi plaćanja troškova usluge iz budžeta Republike Srbije do njihove naplate preko suda.

XVII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji vezani za poslovanje

Član 216.

Novčanom kaznom u iznosu od 200.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj ustanova socijalne zaštite, odnosno pružalac usluga socijalne zaštite ako:

- 1) ne vodi na propisan način evidenciju i dokumentaciju o korisniku (član 23);
- 2) neopravdano odbije da pruži uslugu po uputu za pružanje usluga (čl. 70. i 74);
- 3) bez uputa centra za socijalni rad pruži uslugu smeštaja detetu i licu lišenom poslovne sposobnosti (član 78. stav 3);
- 4) otpočne s radom pre no što se rešenjem nadležnog organa utvrdi da ispunjava sve propisane uslove (član 115);
- 5) ne istakne naziv, odnosno poslovno ime, s podacima o delatnosti, radnom vremenu, osnivaču i sedištu (član 116);
- 6) ne preduzme u određenom roku mere iz rešenja o inspekcijskom nadzoru (član 173);
- 7) inspektoru socijalne zaštite onemogućiti nesmetano vršenje nadzora, ne stavi na uvid potrebna dokumenta i predmete i ne pruži mu drugu traženu pomoć u vezi s vršenjem nadzora (član 174);

8) nastavi s radom nakon što je prestala važnost dozvole za obavljanje delatnosti socijalne zaštite (čl. 178, 180, 181, 182. i 183);

9) ne sačini godišnji program rada (član 206. stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 20.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 250.000 dinara.

Prekršaji vezani za stručno usavršavanje i obuke

Član 217.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj direktor ili drugo odgovorno lice u ustanovi socijalne zaštite, odnosno pružaocu usluga socijalne zaštite ako:

1) ne obezbedi obuku na radnom mestu novozaposlenom, odnosno volonterski angažovanom stručnom radniku i stručnom saradniku (član 141);

2) ne omogući stručno usavršavanje stručnom radniku i stručnom saradniku (član 144. stav 3).

Prekršaji korisnika

Član 218.

Novčanom kaznom od 5.000 dinara kazniće se korisnik socijalne zaštite ako da neistinite podatke na osnovu kojih je ostvario prava po ovom zakonu (član 95. stav 3).

XVIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 219.

Postupci za ostvarivanje prava i pružanje usluga socijalne zaštite koji su započeti, a nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona.

Usklađivanje prava ostvarenih po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona sa odredbama ovog zakona izvršiće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 220.

Centri za socijalni rad pokrenuće po službenoj dužnosti, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, postupak za usklađivanje prava na materijalno obezbeđenje sa odredbama ovog zakona o pravu na novčanu socijalnu pomoć.

Do okončanja postupka iz stava 1. ovog člana zatečeni korisnici prava na materijalno obezbeđenje ostvarivaće to pravo prema rešenjima koja važe na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Pravo na novčanu socijalnu pomoć priznato rešenjem donetim u postupku usklađivanja prava iz stava 1. ovog člana teče od dana stupanja na snagu ovog zakona, ako je iznos tog prava veći od primljenog iznosa materijalnog obezbeđenja.

Član 221.

Korisnici koji su pravo na dodatak za pomoć i negu drugog lica i pravo na uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica ostvarili po propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa korišćenjem tog prava do isteka roka na koji je to pravo priznato a usklađivanje iznosa prava će se vršiti po odredbama ovog zakona.

Član 222.

Rešenje kojim je, u skladu sa propisom koji je bio na snazi do stupanja na snagu ovog zakona, priznato pravo na smeštaj u drugu porodicu, odnosno smeštaj u ustanovu socijalne zaštite, važeće na dan početka primene ovog zakona, zamenjuje uput za korišćenje usluga iz člana 70. ovog zakona.

Član 223.

Ustanove socijalne zaštite i pružaoci usluga socijalne zaštite koji obavljaju delatnost na dan početka primene ovog zakona dužni su da svoje opšte akte, organizaciju i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Organizacije iz stava 1. ovog člana dužne su da podnesu zahtev za dobijanje licence za pružanje usluga socijalne zaštite najkasnije u roku od tri godine od donošenja propisa iz člana 179. stav 2. ovog zakona.

Član 224.

Do imenovanja direktora, predsednika i članova upravnog, odnosno nadzornog odbora ustanova socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave prema odredbama ovog zakona, direktor, predsednik i članovi upravnog, odnosno nadzornog odbora tih ustanova nastavljaju rad prema propisima koji su važili na dan njihovog imenovanja, uključujući i pravila o prestanku dužnosti.

Član 225.

Ministar nadležan za socijalnu zaštitu obrazovaće najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Odbor za pripremu konstituisanja i početak rada Komore (u daljem tekstu: Odbor).

Odbor ima sedam članova i njih nadležni ministar imenuje na predlog postojećih udruženja stručnih radnika u socijalnoj zaštiti.

Članovi Odbora biraju predsednika Odbora iz svojih redova.

Odbor će u roku od 30 dana od dana imenovanja doneti statutarnu odluku Komore, kojom će urediti pitanja od značaja za konstituisanje i početak rada Komore, kao i način i postupak sprovođenja izbora za članove skupštine Komore i, u roku od 30 dana od dana donošenja statutarne odluke, raspisaće izbore za članove skupštine Komore.

Postupak kandidovanja i izbora članova skupštine Komore obaviće se u roku od 60 dana od dana raspisivanja izbora, a konstituisanje organa Komore izvršiće se u roku od 30 dana od dana izbora članova skupštine Komore.

Član 226.

Organi Komore dužni su da donesu statut i druge opšte akte predviđene ovim zakonom i podnesu prijavu za upis u registar kod Agencije za privredne registre najkasnije u roku od tri meseca od dana svog konstituisanja.

Komora će početi sa obavljanjem poverenih poslova, u skladu sa ovim zakonom, u roku od tri meseca od dana upisa u registar.

Član 227.

Stručni radnici koji obavljaju stručne poslove iz člana 185. stav 1. ovog zakona dužni su da podnesu zahtev za izdavanje licence najkasnije u roku od godinu dana od početka rada Komore.

Član 228.

Vlada će utvrditi mrežu ustanova socijalne zaštite iz člana 63. ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove iz nadležnosti centara za porodični smeštaj i usvojenje utvrđene ovim zakonom, do njihovog osnivanja u skladu sa mrežom iz stava 1. ovog člana, vršiće centri za socijalni rad.

Član 229.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o socijalnoj zaštiti i obezbeđivanju socijalne sigurnosti građana („Službeni glasnik RS”, br. 36/91, 79/91-dr. zakon, 33/93-dr. zakon, 53/93-dr. zakon, 67/93, 67/93-dr. zakon, 46/94, 48/94-dr. zakon, 52/96, 29/01, 84/04, 101/05-dr. zakon i 115/05).

Propisi potrebni za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, izuzev propisa iz člana 80. st. 4. i 5. ovog zakona, koji će se doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona primenjivaće se, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, do donošenja propisa na osnovu ovog zakona.

Član 230.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a odredbe člana 60. i člana 80. stav 3. ovog zakona primenjivaće se istekom roka od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.